

Eveliina Peltokangas ja Anne Tikkanen

Isien kokemuksia synnytyksen aikaisesta tuesta

Kirjallisuuskatsaus synnytyksen aikaiseen tukeen isien näkökulmasta

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Kätilötyö

Hoitotyön koulutusohjelma

Opinnäytetyö

18.11.2014

Tekijä(t) Otsikko	Eveliina Peltokangas ja Anne Tikkanen Isien kokemuksia synnytyksen aikaisesta tuesta
Sivumäärä Aika	37 sivua + 2 liitettä 18.11.2014
Tutkinto	Kätilötyön ammattitutkinto
Koulutusohjelma	Hoitotyön koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Kätilötyö
Ohjaaja(t)	TtT, lehtori Pirjo Koski
<p>Opinnäytetyömme aiheena oli synnytyksen aikainen tuki isien näkökulmasta. Tarkoituksenaamme oli kuvata isien näkökulmasta synnytyksen aikaista tukea sekä perehtyä erityisesti isien ajatuksiin ja asemaan synnytykseen liittyen. Lisäksi etsimme tapoja kuvata isiä valituissa tutkimuksissa. Tavoitteenamme oli tuottaa tietoa isien läsnäolosta synnytyksessä, tuen kokemuksista ja synnytyksen vaikutuksista isyyden kehittymiseen.</p> <p>Toteutimme opinnäytetyömme käyttäen integroivan kirjallisuuskatsauksen menetelmiä. Käytimme tiedonhaussa kolmea kansainvälistä tietokantaa ja systemaattisilla tiedonhauilla löysimme 10 tutkimusartikkelia opinnäytetyömme aineistoksi. Aineiston analyysin toteutimme abduktiivisella eli teoriaohjaavalla sisällönanalyysin menetelmällä.</p> <p>Opinnäytetyömme tuloksissa isien kokemukset synnytyksen aikaisesta tuesta jakautuivat kolmeen yläkategoriaan: tuen muodot, tuen vaikutukset kokemuksiin ja erityistuki isille. Emotionaalisen ja tiedollisen tuen piirteet nousivat esille aineistostamme fyysisen tuen piirteitä vahvemmin. Isät kokivat synnytyksen aikaisen tuen hyvänä tai huonona, ja koetulla tuella oli vaikutusta synnytyskokemuksiin. Isät tarvitsivat kätilön tukea synnyttäjän tukemiseen ja synnytykseen osallistumiseen. Valituissa tutkimuksissa isiä kuvattiin useilla eri tavoilla, ja kuvauksista muodostui neljä yläkategoriaa: taustatekijät, isän roolit, isän merkitys perheessä ja synnytyksen merkitys. Isiä ryhmiteltiin iän, koulutustason ja siviilisäädyn perusteella, ja sivustaseuraajan rooli nousi voimakkaimmin esille. Isät määrittelivät asemansa synnytyksessä parisuhteen perusteella ja olettivat osallistuvansa lapsensa syntymään tukihenkilön roolissa.</p> <p>Tulosten perusteella voidaan tehdä seuraavat johtopäätökset: 1) Kätilön läsnäololla on vaikutusta koettuun tukeen. 2) Kätilöiden vuorovaikutusosaamista tulee vahvistaa. 3) Kätilön tulee huomioida isän toiveet ja tarpeet yksilöllisesti. 4) Kätilön tulee nähdä isä osana parisuntaa. Taustatekijöiden välisiä eroja ei tullut esille. Aihetta olisi jatkossa hyvä tutkia lisää. Kokonaisuudessaan aihealue vaatii lisätutkimusta erityisesti isien kokemusten ja tunteiden osa-alueilta.</p> <p>Opinnäytetyömme on osa Hyvä Syntymä -hanketta, jonka tavoitteena on kehittää kätilötyön osaamista näyttöön perustuen. Opinnäytetyömme tuloksia voidaan hyödyntää tietoisuuden lisäämiseen ja käytännön työn kehittämiseen.</p>	
Avainsanat	isä, synnytys, synnytyksen aikainen tuki, kirjallisuuskatsaus

Author(s) Title	Eveliina Peltokangas and Anne Tikkanen Fathers' experiences about support during childbirth
Number of Pages Date	37 pages + 2 appendices 18 November 2014
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Nursing and Health Care
Specialisation option	Midwifery
Instructor(s)	Pirjo Koski, PhD, Principal Lecturer
<p>The subject of our thesis was support during childbirth from fathers' perspective. The purpose was to describe support during childbirth from fathers' point of view and also to familiarize ourselves with fathers' thoughts and roles during labour. Furthermore, we searched for ways to describe fathers in the chosen articles. Our aim was to produce information about fathers' presence in labour, support experiences and development of fatherhood affected by childbirth.</p> <p>The method employed in this study was an integrative literature review. We used three international databases and found ten scientific papers with systematic information retrievals for the data of our thesis. The analysis was conducted by a theory-guided content analysis.</p> <p>The results showed that the fathers' experiences about the support during childbirth divided as follows: the forms of support, effects of support on experiences and special support for fathers. We found strong features of emotional and informational support whereas forms of physical support were not represented as much. The fathers experienced the support during childbirth as good or bad and the experienced support affected the labour experiences. The fathers needed support from the midwife to support the woman in labour and to participate in labour. In the chosen articles the fathers were portrayed in various ways. The portrayals formed four categories which were the background factors, fathers' roles, fathers' importance in the family and meaning of childbirth. The fathers were grouped according to age, educational background and marital status. The role of the direct witness was mostly represented. The fathers defined their position during childbirth on the basis of their relationship and they assumed to be involved as a support person in the birth of their child.</p> <p>The following conclusions can be drawn from the results: 1) A midwife's presence has an influence on the experienced support. 2) Midwives' people skills should be reasserted. 3) A midwife should take father's individual wishes and needs into account. 4) A midwife should see the father as a part of the couple. We did not find any differences between background factors. The subject would be a good theme for further studies. Altogether the topic needs further studies in the fields of fathers' experiences and emotions.</p> <p>Our thesis is a part of Hyvä Syntymä -project, the goal of which is to develop evidence-based midwifery. Our thesis can be used to increase knowing and develop practical work.</p>	
Keywords	father, childbirth, support during childbirth, literature review

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Opinnäytetyön keskeiset käsitteet	2
2.1	Isyys	2
2.1.1	Isyyden historiaa ja nykytilanne	4
2.1.2	Isyyteen kasvu	4
2.1.3	Isyys parisuhteen ja lapsen kehityksen näkökulmasta	5
2.2	Synnytyksen aikainen tuki	6
2.3	Synnytys kokemuksena	8
3	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet	9
4	Menetelmien määrittely	10
4.1	Integroiva kirjallisuuskatsaus	10
4.2	Aineiston keruu	11
4.3	Aineiston analysointi	11
5	Opinnäytetyön tulokset	13
5.1	Isien kokemuksia synnytyksen aikaisesta tuesta	14
5.1.1	Tuen muodot	14
5.1.2	Tuen vaikutukset kokemuksiin	15
5.1.3	Erytistuki isille	16
5.2	Isien kuvaaminen valituissa tutkimuksissa	17
5.2.1	Taustatekijät	17
5.2.2	Isän roolit	18
5.2.3	Isän merkitys perheessä	19
5.2.4	Synnytyksen merkitys	20
6	Pohdinta	20
6.1	Tulosten pohdinta	20
6.2	Menetelmien pohdinta	26
6.3	Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys	27
6.4	Työskentelyn kuvaus ja arviointi	29
7	Johtopäätökset, hyödynnettävyys ja jatkotutkimusaiheet	30
	Lähteet	33

Liitteet

Liite 1. Aineiston tiedonhakupöytäkirja

Liite 2. Aineiston analyysipöytäkirja

1 Johdanto

Opinnäytetyömme aiheena on synnytyksen aikainen tuki isien näkökulmasta. Perinteisen maskuliinisen mieskuvan mukaan mies ei saa herkistyä ja hänen tulee olla vahva ja asiallinen (Kauhanen 1998: 7). Toisaalta vastasyntyneen näkeminen saa miehen liikuttamaan; isäksi tuleminen on ikimuistoinen ja unohtumaton hetki miehen elämässä (Mesiäislehto-Soukka 2005: 120). Lapsen odotus ja vanhemmuus herättävät vanhemmissa monia erilaisia tunteita: odotusaikaa sävyttävät usein ilo ja onni, mutta myös kiukku, suru ja pelko (Kauhanen 1998: 25). Synnytykseen varaudutaan ja sitä odotetaan. Isä kokee synnytyksessä mukana olon tärkeäksi ja toivoo voivansa auttaa puolisoaan synnytyksen aikana. Synnytyksen tärkeimpänä hetkenä kuvataan vastasyntyneen ensinäkemistä. (Mesiäislehto-Soukka 2005: 120.)

Suomessa isät ovat päässeet mukaan synnytykseen 1970-luvulta lähtien (Liukkonen – Vehviläinen-Julkunen 1996: 119). Isien aikaansaamaa hyötyä synnytyksen etenemiselle ei ole kyseenalaistettu tämän jälkeen, sillä isän läsnäolo vaikuttaa myönteisesti synnyttäjän hyvinvointiin (Yim 2000: 268–270). Samalla isän oma suhde vastasyntyneeseen pääsee kehittymään paremmin (Pestvenidze – Bohrer 2007). Isyyttä on mahdollista jaotella useiden eri mallien mukaan, joista esittelemme työssämme kaksi. Aiemmat tutkimukset vanhemmaksi tulosta on tehty suurelta osin äitien näkökulmasta (Yu – Hung – Chan – Yeh – Lai 2001: 1577). Isiin liittyviä tutkimuksia on alettu tehdä vasta viime vuosikymmeninä.

Isän mukanaolo synnytyksessä tuo synnyttäjälle turvaa, ja tämä voidaankin nähdä molempia puolisoja kasvattavana kokemuksena, sekä vanhempina että pariskuntana (Raussi-Lehto 2012: 248). Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämisen toimintaohjelmassa 2007–2011 kuvataan jatkuvan tuen merkitystä synnytyskokemuksen muodostumiselle. Toimintaohjelmassa nostetaan tiedonannon ja ohjauksen sekä fyysisen ja emotionaalisen tuen lisäksi esille myös synnyttäjän puolisolle annettavan tuen merkitys. (Sosiaali ja terveysministeriö 2007: 80–81.) Myös isä on mukana synnytyksessä osana tapahtumaa ja tuen tarve on suuri. Riittävä tiedollinen tuki, fyysisestä hyvinvoinnista huolehtiminen, emotionaalisen tuen tarjoaminen sekä toiveiden ja tarpeiden huomioon ottaminen edistävät isän jaksamista synnyttäjän tukena. (Adams – Bianchi 2008.)

Opinnäytetyömme tarkoituksena on kuvata synnytyksen aikaista tukea isien näkökulmasta. Tavoitteenamme on lisätä tietoisuutta isien läsnäolosta synnytyksessä ja tuoda esille heidän kokemuksiaan tuesta. Tuotamme aiheesta integroivan kirjallisuuskatsauksen ja analysoimme aineiston teoriaohjaavalla sisällönanalyysimenetelmällä. Opinnäytetyömme on osa Metropolia Ammattikorkeakoulun Hyvä syntymä -hanketta, jonka tavoitteena on kehittää synnytyksen aikainen jatkuvan tuen toimintamalli (Koski 2012). Projektin tarkoituksena on edistää näyttöön perustuvaa kättilötyötä ja kehittää opetusta sekä kättilötyön oppimista (Koski 2014). Työtämme on mahdollista hyödyntää Hyvä syntymä -hankkeen toimintamallin teoriapohjan tukena.

Opinnäytetyömme aihetta rajatessamme tulivat puheeksi myös erilaisten perhemuotojen ja parien kokemukset synnytyksestä. Päädyimme kuitenkin rajaamaan hakumme koskemaan ainoastaan isiä ja keskittymään vain isänäkökulmaan, koska muutoin käsittelemästämme materiaalista olisi tullut liian laaja.

2 Opinnäytetyön keskeiset käsitteet

Opinnäytetyömme teoreettinen viitekehys muodostuu työmme ydinkäsitteiden määrittelistä. Ydinkäsitteinä opinnäytetyössämme ovat isyys ja synnytyksen aikainen tuki. Tämän lisäksi tarkastelemme synnytystä kokemuksena. Opinnäytetyömme teoreettisen viitekehysten muodostamiseksi käytimme sekä manuaalista että systemaattista tiedonhakuja, joilla löysimme yhteensä 32 lähdetä. Näistä lähteistä vanhin on vuodelta 1990, koska uudet tutkimukset pohjautuvat usein vanhoihin lähteisiin.

2.1 Isyys

Kielitoimiston sanakirjan (2014. s.v. isyys) mukaan isyys määritellään isänä oloksi ja isän sukulaisuussuhteeksi lapseensa. Isyyttä on kuitenkin vaikeaa kuvata yksiselitteisesti (Seppä 2001: 7). Isyys voidaan määritellä eri näkökulmista eri tieteenaloilla: biologian näkökulman mukaan isä on lapsen siittäjä ja isän ja lapsen suhde on perinnöllinen. Juridinen isyys määritellään laissa, jonka tarkoituksena on turvata lapsen kehitystason ja iän mukainen huolenpito, turvallinen ja virikkeinen kasvuympäristö sekä lapsen itsenäisyyttä ja aikuistumista tukeva kasvatus. Avioliitossa oleva mies on automaattisesti perheeseen

syntyvän lapsen juridinen isä. Avioliiton ulkopuolella syntyvän lapsen juridisen isän aseman voi saada isyyden tunnustamisella. Juridinen isyys antaa isälle huoltajuus- ja elatusvelvollisuuden sekä tapaamisoikeuden. (Huttunen 2001: 58–62.)

Sosiaalinen isyys määritellään kokemuksen kautta: isä on henkilö, joka jakaa arkensa lapsen kanssa. Sosiaalinen isä on lapsen hoitaja ja huoltaja, ja hän esiintyy lapsen kanssa erilaisissa sosiaalisissa tilanteissa. Tällöin muutkin ihmiset mieltävät tämän henkilön lapsen isäksi. Sosiaalinen isä on usein myös lapsen juridinen isä. (Huttunen 2001: 58–62.)

Psykologinen isyys muodostuu lapsen kiintymyssuhteen kautta: isä on henkilö, jonka lapsi kokee isäkseen. Psykologinen isä muodostaa merkityksellisen, tunnepohjaisen ja läheisen ihmissuhteen lapseen. Suhde muodostuu yhdessäolon kautta isän osallistuksessa lapsen hoitoon syntymästä lähtien. (Huttunen 2001: 62–65.) Perinteisessä ydinperheessä edellä kuvatut isyyden määritelmät yhdistyvät luontevasti (Mesiäislehto-Soukka 2005: 22). Toisaalta isyyden eri näkökulmat mahdollistavat sen, että samalla lapsella voi olla jopa kolme eri isää (Huttunen 2001: 63).

Vuori (2004: 29–40) jakaa isyyden neljäksi malliksi, joilla hän kuvaa yhteiskunnallisia ajattelutapoja. Tasa-arvoinen isä on samanlainen vanhempi kuin äiti ja tällöin työt ja perhevelvollisuudet jaetaan tasapuolisesti kummallekin vanhemmalle. Tasa-arvoinen isä haluaa tehdä samoja asioita kuin äiti, eikä lastenhoitoa koeta vain naisten työksi. Samalla isän velvollisuus ja paine perheenelättäjänroolista kevenee.

Hoivaava isä on niin ikään äidin kanssa samanarvoinen vanhempi, jolla on lapseen läheinen suhde. Mallin mukaan hoivaamisvietti ei ole sidoksissa naiseuteen vaan halu hoivata vauvaa on lähtöisin paljolti omasta lapsuudesta ja lapsena saadusta hoivasta. Myös myöhemmällä iällä saadut kokemukset vaikuttavat hoivaamiskykyyn. Jakamalla lapsen huolenpidon molemmat vanhemmat kykenevät muodostamaan hyvän suhteen lapseen. (Vuori 2004: 30–47.)

Valintoja tekevä isä edustaa mallin kolmatta isätyppiä. Mallin perusta on äidin ja isän roolien eroissa ja epäsymmetrisyydessä. Lastenkasvatus ja -hoito ovat äidin vastuulla isän seurattessa omia kykyjään ja halujaan. Maskuliininen isä on mallina samantyylinen kuin valintoja tekevä isä. Maskuliininen isä kuitenkin huomioi valintojensa yhteiskunnalliset seuraukset, ja valintoja ohjaa ajatus sukupuolieroista. Isä voi halutessaan osallistua

lastenhoitoon: tällöin isyys on henkilökohtainen valinta. Toisaalta valintoja suosiva malli voi tarkoittaa isän osallistuvan kasvatukseen vain rahallisesti elatusapuna. Erotilanteissa maskuliinisen isän voi nähdä lapsen tarpeena ja hoivaavan isän vanhemman tarpeena. (Vuori 2004: 30–58.)

2.1.1 Isyyden historiaa ja nykytilanne

Hoivaava ja tasa-arvoinen isyys pohjautuvat feministiseen ajattelutapaan. Nämä isyyden mallit saivat pohjan 1960-luvulla tasa-arvokeskustelun myötä ja perinteisen sukupuoliroolijaon alkaessa murtua. Isyyden muuttuminen tasa-arvoisemmaksi ja hoivakeskeisemmäksi voidaan ajatella tulokseksi siitä, että naisia kannustettiin menemään töihin kodin ulkopuolelle. (Vuori 2004: 30–47.) Samalla normia isän asemasta työssä käyvänä perheen elättäjänä haluttiin muuttaa (Mickwitz 2008a: 34). Yhteiskuntaan, jossa äiditkin kävivät töissä, alkoi muodostua enemmän lasten päivähoitopalveluita ja lapsen kasvatajan rooli jakaantui enemmän äidin, isän ja päivähoidon kesken. (Vuori 2004: 30–47.) Vielä 1960-luvulla isyysloma koettiin jopa mahdottomana ajatuksena (Mickwitz 2008b: 226). Vuonna 1978 laadittiin laki isyyslomasta, johon isällä on oikeus lapsen syntymän yhteydessä (Kauhanen 1998: 16). Vuori (2004: 47) nimittää 1980-lukua isän vuosikymmeneksi, kun Väestöliitto ja Mannerheimin lastensuojeluliitto kampanjoivat hoivaava isämallin puolesta. Äitiysraha muutettiin äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaksi ja isille luotiin näin mahdollisuus jäädä kotiin hoitamaan lasta.

Nykyään yhteiskunnan osuus lastenkasvattajana on suuri molempien vanhempien ollessa työelämässä ja lasten päivähoitossa (Mesiäislehto-Soukka 2005: 18). Perheen määrittely ei ole enää yksiselitteistä avioerojen ja uusperheiden syntymisen myötä (Paa-janen 2007: 23–33). Tällöin myös isän asema voi helpommin hämärtyä ja isyyden merkitys unohtua (Mesiäislehto-Soukka 2005: 18).

2.1.2 Isyyteen kasvu

Isyys konkretisoituu synnytyksessä (Liukkonen – Vehviläinen-Julkunen 1996: 124). Isäksi tuleminen on kuitenkin pidempi prosessi, jota voi ajatella elämänmuutoksena. Isyyteen kasvuun sisältyy isyyden alkaminen, isyyden konkretisoituminen ja lapsen olemassa olon konkretisoituminen. (Puputti-Rantsi 2009: 9–26.) Raskauden alkuvaiheessa

isän tulee hyväksyä lapsen tuleminen. Sen jälkeen alkaa isyyteen kasvu ja persoonallisuuden mukautuminen uuteen isärooliin. (Vehviläinen – Julkunen 1996: 119.) Siirtymä ei ole yksiselitteinen, vaan siihen liittyy niin fyysinen, emotionaalinen kuin taloudellinenkin osa-alue (Gage – Kirk 2002). Isyyteen kasvuun vaikuttaa myös isän sosiaalinen ympäristö: parisuhde, ystävät ja terveydenhuollon henkilökunta (Yu ym. 2011: 1578). Muita tekijöitä ovat isän lapsuus, isämalli omalta isältä, kasvatuskäytännöt, ammatti, koulutus ja lähipiirin perheet (Mesiäislehto-Soukka 2005: 121). Mesiäislehto-Soukan (2005: 121) mukaan isyys koetaan positiivisena asiana. Muutokseen sisältyy kuitenkin paljon haasteita, eikä sen läpikäyminen ole kaikille helppoa (Yu ym. 2011: 1578).

Usein ajatellaan, että vain odottajat kärsivät raskauden aiheuttamista oireista. Raskaus vaikuttaa kuitenkin myös isien fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin. Tästä ilmiöstä käytetään nimitystä Couvade-syndrooma. Syndrooma ei ole somaattinen tai psyykinen häiriö vaan pikemminkin raskauteen liittyvä luonnollinen psykosomaattinen tapahtuma. (Brennan – Ayers – Ahmed – Marshall-Lucette 2007: 174.) Isät voivat kärsiä painon noususta, ruokahalun muutoksista, ummetuksesta, ripulista sekä pää- tai hammassärystä (Klein 1991). Psyykkisiä oireita ovat esimerkiksi väsymys ja ahdistus (Conner – Denson 1990). Couvade-syndrooman esiintymiseen vaikuttavista tekijöistä on ristiriitaista tietoa, eikä syndroomaa siten pystytä liittämään koulutustasoon, taloudelliseen tilanteeseen tai ikään. Oireita voi esiintyä niin ensimmäistä lastaan odottavilla kuin isillä, joilla on ennestään lapsia. Syndrooman ongelmana on oireiden vähättely, diagnosoimatta jättäminen ja syndrooman epäselvä määrittely (Brennan ym. 2007: 174–177).

2.1.3 Isyys parisuhteen ja lapsen kehityksen näkökulmasta

Puolisolla on tärkeä asema isyyteen kasvun tukijana. Puoliso auttaa työstämään isyyttä jakamalla odotusaikansa isän kanssa. (Kaila – Behm 1997: 91.) Isän ja syntyvän lapsen hyvä kiintymyssuhde korreloi sen kanssa, kuinka paljon isä saa tukea puolisoiltaan. Läheinen suhde puolisoon auttaa isyyteen siirtymisessä ja läheisyys edesauttaa kykyä ymmärtää ja vastaanottaa tukea. Avioliitto-ongelmat puolestaan vaikeuttavat isän ja lapsen kiintymyssuhteen muodostumista. (Yu ym. 2011: 1580.) Puolison vastustus tai vihamielisyys on yhteydessä isän kykyyn olla ymmärtäväinen vanhempi lapselleen. Etäinen suhde puolisoon ei kuitenkaan merkittävästi vaikuta isänä olemiseen. (Klausli – Tresch Owen 2011: 172–174.)

Isän merkityksestä lapsen kehitykselle on erilaisia näkemyksiä. Isän voi nähdä vain lapsen siittäjänä lapsen kasvaessa luonnollisesti äitinsä kanssa. Isän mielipidettä ei välttämättä edes huolita mukaan lasta koskevia päätöksiä tehdessä. Toisen näkemyksen mukaan isällä on erittäin tärkeä asema lapsen persoonallisuuden kehittymisessä. (Kauhanen 1998: 23.) Vaikka isä ei asuisi yhdessä lapsensa kanssa, hänen merkityksensä lapsen hyvinvointiin on ainutlaatuinen (King – Sobolewski 2006). Isän merkitystä voidaan tarkastella myös äitiyden kautta, jolloin suotuisan kasvuympäristön ajatellaan perustuvan toimivalle parisuhteelle. Tällöin isä nähdään miehen mallina sekä äidin avustajana perheen arjessa. (Kauhanen 1998: 23.)

2.2 Synnytyksen aikainen tuki

Synnytyksen määritelmä täyttyy, kun synnytyksen käynnistyessä raskaus on kestänyt vähintään 22 viikkoa tai kun sikiö painaa vähintään 500 grammaa (Tiitinen 2013). Synnytys jaetaan eri vaiheisiin, joita ovat avautumis-, ponnistus-, jälkeis- ja tarkkailuvaihe (Raussi-Lehto 2012: 210). Hyvä syntymä -hankkeessa synnytyksen aikaista tukea tarkastellaan kaikkien vaiheiden osalta, ja aiemmista kansainvälisistä tutkimuksista eroten tarkastelu ulotetaan myös tarkkailuvaiheeseen synnytyssalissa (Koski 2012).

Tuki määritellään Kielitoimiston sanakirjassa (2014. s.v. tuki) joksikin, joka antaa turvaa, pitää yllä, auttaa, edistää tai kannustaa jotakuta. Synnytyksen aikainen tuki on mahdollista jakaa useilla eri tavoilla kategorioihin, joista muutamat kuitenkin tulevat ilmi lähes jokaisessa tutkimuksessa. Nämä kategoriat ovat emotionaalinen tuki, fyysinen hyvinvointi, tiedollinen tuki ja puolesta puhuminen (engl. advocacy). (Adams – Bianchi 2008; Chamberlain – Fothergill- Bourbonnais – Gale 2001.) Kätilö on asianmukaisen koulutuksen saanut ammattihenkilö, jonka tehtävänä on hoitaa ja antaa tukea sekä neuvontaa raskauden ja synnytyksen aikana sekä synnytyksen jälkeen (ICM International Definition of the Midwife 2011). Kätilön antama synnytyksen aikainen tuki voi kuulua useisiin eri kategorioihin ja niiden väliset rajat ovat häilyviä. Tukea tulee tarjota yhtäläisesti myös synnyttäjän puolisolle. Tukimuotoja valittaessa tulee myös ottaa huomioon synnyttäjän yksilölliset tarpeet ja toiveet. On olemassa valtava määrä erilaisia ei-lääketieteellisiä synnytyskivun lievitysmenetelmiä, joita kätilöt voivat työssään hyödyntää. (Adams – Bianchi 2008).

Emotionaalinen tuki on tärkeä osa synnytyksen aikaista tukea. Kätilön läsnäolo nähdään enemmänkin paikalla olona asiakasta varten ja esimerkiksi emotionaalisen yhteenkuuluvuutena kuin hoitotoimenpiteiden tekemisenä (Jackson 2004). Työntekijäresurssit eivät aina mahdollista jatkuvaa läsnäoloa synnytyshuoneessa, mutta on tärkeää, että kätilö olisi aidosti läsnä aina synnyttäjän luona ollessaan. Työtehtäviä on mahdollista ryhmitellä siten, että kätilöllä on enemmän aikaa pariskunnan luona olemiseen. Myös kätilön olemus vaikuttaa emotionaalisen tuen kokemiseen. Kätilöt, jotka ovat muun muassa kannustavia ja kunnioittavaisia sekä aidosti kiinnostuneita, koetaan tukea antaviksi. Kätilön tarjoama harhautus esimerkiksi mielikuvaharjoitteiden avulla ja kiintopisteeseen keskittymällä supistuksen aikana helpottavat supistuskipua. Hengellisyyden huomiointi kuuluu myös emotionaalisen tuen antamiseen. (Adams – Bianchi 2008). Raussi-Lehdon (2012: 246) mukaan myönteisen hoitosuhteen luominen ja hoitavan kätilön läsnäolo kovien synnytyskipujen aikana tuovat apua synnyttäjälle.

Sekä synnyttäjän että isän fyysinen hyvinvointi tulee huomioida synnytyksen aikana. Mukavan ja turvallisen ympäristön luominen esimerkiksi huoneen lämpötilan ja valaistuksen sekä synnyttäjälle mieleisen musiikin avulla rauhoittaa synnyttäjää. Myös synnytysasennon valinta synnyttäjän toiveiden, synnytyksen vaiheen ja sikiön asennon mukaan on synnytyskipua lievittävä tekijä. Kosketus on tärkeä osa fyysisen tuen antamista ja kätilön tulee osata lukea synnyttäjän reaktioita kosketukseen. Toisille kosketus tuntuu erityisen miellyttävältä, kun taas toisille se on hyvin epämiellyttävää ja tulee liian lähelle henkilökohtaista tilaa. Kosketuksen eri muotoja ovat muun muassa perinteinen kosketus esimerkiksi olkapäälle, hieronta ja Ho-Ku-pisteen painanta. (Adams – Bianchi 2008.) Hieronta lievittää lihasjännitystä ja hierottavan alueen verenkierto paranee (Raussi-Lehto 2012: 247). Ho-Ku-piste on yksi kehon akupunktiopisteistä, jota painettaessa supistukset voidaan saada tihentämään kivun lisääntymättä. Kylmä- tai lämpöpussin käyttö oikeille kehon alueille helpottaa synnyttäjän kipuja. Myös isän fyysisen hyvinvoinnin huomioiminen on tärkeää; syömisestä ja levosta muistuttaminen auttaa häntä jaksamaan synnytyksen ajan paremmin. Tällöin isä pystyy paremmin olemaan myös synnyttäjän tukena. (Adams – Bianchi 2008.)

Tiedollinen tuki koostuu useista osista, ja kätilön on tärkeää antaa tietoa synnytyksestä ja sen kulusta pariskunnalle. Riittävä tiedollinen tuki helpottaa parin osallistumista päätöksentekoon ja auttaa ymmärtämään synnytyksen tapahtumia. (Adams – Bianchi 2008.) Oikeus saada ajantasaista ja oikeaa tietoa kuuluu synnyttäjän oikeuksiin (Raussi-Lehto 2012: 246). Synnyttäjä pystyy rentoutumaan ja noudattamaan annettuja ohjeita, mikäli

niille asetetaan myös tiedollista perustaa ammattilaisen toimesta. Isän on helpompaa ymmärtää synnyttäjän läpikäymiä muutoksia ja tunteita saadessaan tiedollista tukea kättilöltä näihin asioihin. (Adams – Bianchi 2008.)

Synnyttäjän puolesta puhuminen vaatii kättilöltä taitoa olla synnyttäjän puolella tämän ollessa haavoittuvainen. Synnyttäjän voimaannuttaminen on myös puolesta puhumisen yksi osa-alue, ja on tärkeää kunnioittaa synnyttäjää ja tämän toiveita koko hoidon ajan tuomitsematta ketään. Synnytyssuunnitelma helpottaa kättilön ja synnyttäjän yhteistyötä: siinä olevat toiveet esimerkiksi synnytyksen aikaisista kivunlievitysmenetelmistä ja synnytysasennosta antavat hyvää suuntaa yhteisymmärrykselle synnytyksen kulusta. Ristiriitatilanteiden ratkaiseminen kuuluu myös kättilön työnkuvaan synnytyksen aikana. Tälläkin tuen osa-alueella tulee muistaa myös isä ja hänen toiveensa: ne tulee huomioida aina, elleivät ne ole ristiriidassa synnyttäjän toiveiden kanssa. (Adams – Bianchi 2008.)

Jatkuvan synnytyksen aikaisen tuen ajatellaan edistävän säännöllistä synnytystä ja hyvän synnytyskokemuksen muodostumista. Kättilöt pitävät tärkeänä synnyttäjän yksilöllistä huomioimista ja molemminpuolisen luottamuksen luomista. (Aune – Hvaal Amundsen – Christina Skaget Aas 2014.) McDonaldin (2013) mukaan jatkuvalla synnytyksen aikaisella tuella on paljon hyviä vaikutuksia sekä synnyttäjän että vastasyntyneen kannalta: säännöllisten alatiesynnytysten määrä lisääntyi, synnyttäjät tarvitsivat vähemmän lääkkeellistä kivunlievitystä ja vastasyntyneiden Apgar-pisteet viiden minuutin iässä olivat korkeammat kuin keskimäärin.

2.3 Synnytys kokemuksena

Synnytys on elämys sekä elämän käännekohta, ja miehille se on tärkeä isyyden hyväksymiseen liittyvä asia (Liukkonen – Vehviläinen-Julkunen 1996:119). Synnytyskokemukseen vaikuttavia tekijöitä on runsaasti, ja niihin kuuluvat sekä fyysiset että psykososiaaliset osa-alueet. Myönteisesti synnytyskokemukseen vaikuttavat muun muassa kättilöltä saatu tuki, lapsen hyvä terveydentila ja täysiaikaisuus sekä positiiviset odotukset synnytystä kohtaan ja tunne osallistumisesta synnytykseen liittyvään päätöksentekoon. Kielteisesti synnytyskokemukseen vaikuttavia tekijöitä ovat pitkäkestoinen synnytys, operatiiviset synnytystoimenpiteet muutoin kuin elektiivisessä sektiossa sekä synnytyksen aikana koettu kipu. (Waldenström – Borg – Olsson – Sköld – Wall 1996.)

Myös Dahlbergin ja Ingvildin (2013) mukaan synnytyksen aikainen tuki on yhteydessä positiiviseen synnytyskokemukseen ja erityisesti kättilöopiskelijan aktiivinen läsnäolo vaikuttaa synnytyskokemukseen. Kättilön ja synnyttäjän välinen hyvä hoitosuhde on lähes yhtä tärkeää kuin koko synnytyskokemus. Myös kättilön ammatillinen asiantuntijuus ja itsevarmuus omista taidoista nousivat synnyttäjän kokemukseen positiivisesti vaikuttavaksi tekijöiksi. Synnyttäjän itsevarmuus ja hallinnan tunne ovat myönteisesti synnytyskokemukseen vaikuttavia tekijöitä. Positiivisia vaikutuksia on myös synnyttäjän puolison huomioinnilla, ja tässä korostuukin perhekeskeisyys hoitotyössä sekä pariskunnan kokemus voimaantumisesta. Hoitosuhteen jatkuvuus sekä sen laatu ovat hyvin merkittäviä tekijöitä positiivisen synnytyskokemuksen muodostumiselle. (Dahlberg – Ingvild 2013.)

Synnytys on intensiivinen kokemus koko perheelle, ja välittömästi synnytyksen jälkeen ei aina kykene käsittelemään kaikkea tapahtunutta. Asioita ja kysymyksiä saattaa nousta esille vasta muutaman päivän kuluttua synnytyksestä, ja tässä kohtaa onkin sopivaa käydä synnytyskeskustelu. Synnytyksen jälkeen käytävä keskustelu on hyvä tilanne sekä äidille että kättilölle käsitellä synnytyksen aikaisia tapahtumia. Äiti voi esittää kysymyksiä, ja synnytys käydään yhteisesti läpi, jolloin kättilön on mahdollista kehittää omaa ammattitaitoaan äidin synnytyskokemuksen perusteella. (Raussi-Lehto 2012: 268.)

3 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Opinnäytetyömme tarkoituksena on kuvata synnytyksen aikaisen tuen kokemuksia isien näkökulmasta sekä perehtyä erityisesti isien ajatuksiin ja asemaan synnytykseen liittyen. Selvitämme myös, esiintyykö tutkimuksiin osallistuneissa isissä esimerkiksi isämallien mukaisia eroja. Etsimme muun muassa tapoja, joilla isiä kuvaillaan, sekä rooleja, joita isillä esiintyy synnytyksessä ja parisuhteessa. Tavoitteenamme on tuottaa tietoa isien läsnäolosta synnytyksessä, tuen kokemuksista sekä synnytyksen vaikutuksista isyyteen ja sen kehittymiseen. Kokoamme tietoa Hyvä syntymä -hankkeen kehittämän toimintamallin teoriapohjan tueksi. Tuotamme aiheesta integroivan kirjallisuuskatsauksen, johon keräämäämme tietoa on mahdollista käyttää myös synnytyksen hoidon laadun parantamiseksi sekä aiheeseen liittyvän tietoisuuden lisäämiseksi.

Tutkimuskysymyksemme ovat:

1. Miten isät kokevat synnytyksen aikaisen tuen?
2. Miten isiä kuvataan valituissa tutkimuksissa?

4 Menetelmien määrittely

Toteutamme opinnäytetyömme hyödyntäen integroivan kirjallisuuskatsauksen menetelmiä. Aineiston keruu on suoritettu systemaattisilla hauilla kansainvälisistä tietokannoista. Opinnäytetyömme aineiston analysoimisessa hyödynnämme teoriaohjaavan sisällyönanalyysin menetelmiä.

4.1 Integroiva kirjallisuuskatsaus

Kirjallisuuskatsaus voidaan luokitella kvalitatiivisten ja kvantitatiivisten metodien yhdistelmäksi, ja yhtenä sen tavoitteista on luoda kokonaiskuvaa tutkittavasta aiheesta. Lisäksi kirjallisuuskatsauksen tavoitteena on arvioida aineistoa, ja analyttinen työote on tärkeässä osassa katsauksen luomisessa. Kirjallisuuskatsaukset on mahdollista luokitella kolmeen ryhmään: meta-analyysi, systemaattinen kirjallisuuskatsaus sekä kuvaileva kirjallisuuskatsaus. Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen eri integraatiot ovat narratiivinen ja integroiva katsaus. (Salminen 2011: 3–6.) Opinnäytetyössämme käytämme integroivan kirjallisuuskatsauksen metodeja.

Integroiva kirjallisuuskatsaus kokoaa monipuolista tietoa tutkitusta ilmiöstä ja tuo esille myös kriittisen arvioinnin näkökulman aiheeseen (Torraco 2005: 356). Integroiva kirjallisuuskatsaus myös esittelee useampia näkökulmia aiheeseen kuin systemaattinen kirjallisuuskatsaus, eikä aineiston seulonta ole yhtä tarkkaa kuin systemaattisessa kirjallisuuskatsauksessa. Tästä syystä integroivaa kirjallisuuskatsausta toteutettaessa on mahdollista saada suurempi otos kuin systemaattista kirjallisuuskatsausta tehtäessä ja mukaan valittavat tutkimukset voivat olla useammilta tieteenaloilta. Integroivassa kirjallisuuskatsauksessa on piirteitä sekä narratiivisesta että systemaattisesta kirjallisuuskatsauksesta, ja se onkin yhdistävä tekijä näiden kahden välillä. Kirjallisuuskatsausten rakenne on pitkälti samanlainen, oli kyseessä kumpi orientaatio tahansa. (Salminen 2011:

8.) Kirjallisuuskatsauksen tärkein lähde on alan lehdet, mutta myös muuta tutkimuskirjallisuutta sekä esimerkiksi julkisten ja kansainvälisten tahojen selvityksiä ja raportteja on mahdollista hyödyntää (Salminen 2011: 31).

4.2 Aineiston keruu

Opinnäytetyömme aineiston keruun toteutimme ainoastaan systemaattisella haulla. Tietokantoina käytimme PubMed-tietokantaa, Ovid Medline -tietokantaa sekä CINAHL-tietokantaa. Hakusanoina käytimme ”father”, ”father*”, ”childbirth”, ”support”, ”experience”, ”labour”, ”men”, ”experienc*” ja ”birth”. Rajasimme hakutulokset vuosirajauksella 2009–2014 sekä kolmessa kuudesta hausta teimme rajauksen pelkästään englanninkielisiin tutkimuksiin. Hakusanojen tuli hausta riippuen esiintyä joko otsikossa tai tiivistelmässä tai molemmissa. Sisäänottokriteereinä käytimme sisällön vastaavuutta aihealueeseen sekä koko tekstin saatavuutta. Valitsemamme aineiston tuli koostua tieteellisistä julkaisuista. Suljimme pois tutkimukset, jotka eivät vastanneet aihealuetamme eivätkä olleet tutkimusartikkeleita. Rajasimme pois myös artikkelit, joiden koko tekstiä ei ollut saatavilla. Tutkimusten valinnassa luimme ensin otsikot, joiden perusteella suurin osa tutkimuksista rajautui pois. Tämän jälkeen luimme tiivistelmät, joiden perusteella valikoimme aineistoksi sopivat artikkelit. Tarkempi kuvaus tiedonhakuprosessistamme löytyy liitteestä 1 taulukosta 1.

Opinnäytetyömme aineistoksi valikoitui 10 tutkimusartikkelia kuudesta tiedonhausta. Näistä tutkimuksista viisi on määrällisiä ja neljä laadullisia tutkimuksia. Yhdessä tutkimuksessa hyödynnetään sekä kvalitatiivisia että kvantitatiivisia menetelmiä. Valitsemamme tutkimukset on tehty eri puolilla maailmaa: Ugandassa, Portugalissa, Australiassa, Kanadassa, Isossa-Britanniassa ja Ruotsissa. Kustakin maasta on yksi tutkimus lukuun ottamatta Ruotsia, josta tutkimuksia valikoitui viisi. Tarkemmat tiedot tutkimuksista ovat liitteenä 2 taulukossa 2.

4.3 Aineiston analysointi

Analysoimme aineistomme sisällönanalyysin keinoin. Tällä tavalla pystyimme löytämään aineistosta vastauksia tutkimuskysymyksiimme. Perinteisesti sisällönanalyysiä hyödynnetään laadullisissa tutkimuksissa, mutta sitä voidaan hyödyntää myös muiden tutkimusmenetelmien aineiston analyysiin (Tuomi – Sarajärvi 2009: 91). Analyysiä on mahdollista

toteuttaa kolmesta eri näkökulmasta: aineistolähtöisestä, teoriaohjaavasta tai teorialähtöisestä näkökulmasta (Tuomi – Sarajärvi 2009: 99). Olemme omassa opinnäytetyössämme valinneet teoriaohjaavan lähestymistavan.

Teoriaohjaavassa sisällönanalyysissä valmiit ja etukäteen määritellyt teoriat toimivat apuna analyysia tehdessä. Analyysi ei kuitenkaan pohjautu suoraan teoriaan niin kuin teorialähtöisessä mallissa. Teoriaohjaavassa analyysimallissa aiempi tieto on tunnistettavissa, mutta sen tarkoitus on enemmänkin auttaa löytämään uusia ajatusmalleja aiheesta. Tutkimuksen teoreettisessa viitekehyksessä tutkimusaihetta määritellään ja mahdollisesti jaotellaan. Analysoitavat käsitteet valitaan tutkimuskysymysten tai -tarkoitusten mukaisesti. Aineisto analysoidaan aluksi aineistolähtöisesti: tässä lähestymistavassa aineistoa luetaan avoimesti eikä haeta jonkin teorian mukaisia lopputuloksia. (Tuomi – Sarajärvi 2009: 95–97.) Aineistolähtöisen sisällönanalyysin vaiheita ovat pelkistäminen, ryhmittely ja johtopäätösten tekeminen (Elo – Kyngäs 2007: 109–111).

Teoriaohjaavassa eli abduktiivisessa sisällönanalyysissä hyödynnetään pelkistämistä ja ryhmittelyä, minkä jälkeen aineistoa vielä tiivistetään. Tämän jälkeen aiemmat teoriat, esimerkiksi teoreettisessa viitekehyksessä muodostettu tutkimusaiheen jaottelu, liitetään analyysiä ohjaavaksi ajatusmalliksi. (Eskola 2010: 187–199.) Aineiston analyysiprosessissa aineistolähtöinen ja valmiit teoriamallit vuorottelevat, ja tutkijan täytyy pystyä yhdistelemään niitä. Teoriaohjaavassa analyysimallissa tutkittavasta asiasta voi näin ollen syntyä uusia käsityksiä. (Tuomi – Sarajärvi 2009: 95–97.) Esimerkkinä teoriaohjaavasta sisällönanalyysistä voidaan käyttää opinnäytetyössämme esille tulevia synnytyksen aikaisen tuen muotoja. Etsimme aineistosta laajasti isien kokemuksia synnytyksen aikaisesta tuesta ja pelkistämme ja ryhmittelemme ne kategorioihin. Yläkategorioina saattavat toimia tuen muodot, minkä lisäksi uusien kategorioiden muodostuminen mahdollistuu aineiston perusteella. Yhdistelemme tulosten pohdintaosuudessa teoreettisen viitekehysemme tietoa sekä tuloksiamme. Ohessa esitämme taulukon sisällönanalyysin prosessistamme esimerkkikategorian avulla kuvattuna (Taulukko 3.).

Taulukko 3. Sisällönanalyysin prosessia kuvaava taulukko

Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistys	Alakategoria	Yläkategoria
The man's support of the woman is thought to depend on the midwives' encouragement and support towards him	Saatu tuki yhteydessä kykyyn antaa tukea	Tukea synnyttäjän tukemiseksi	Eri-tyis-tuki isille
Fathers experienced good support when they felt involved in the labour. The midwife could involve the father by showing him how to support his partner.	Hyvä tuki yhteydessä osallistumiseen ja synnyttäjän tukemiseen		
Participants also emphasized that health care providers should appreciate and support the involvement of men in maternal health issues during antenatal care and childbirth.	Hoitohenkilökunnan tuki osallistumiseen	Tuki osallistumiseen	
If he was able to choose when to be involved and when to step back and not intrude, he felt that he received good support.	Mahdollisuus päättää osallistumisesta		
Midwives' practice has an essential role in supporting mothers and fathers during their transition to parenthood and to make couples become and feel more competent in their roles as parents.	Tuella merkittävä rooli isyyteen kasvussa	Osa isyyteen kasvua	

5 Opinnäytetyön tulokset

Ensimmäisessä tutkimuskysymyksessämme selvitämme, miten isät kokevat synnytyksen aikaisen tuen. Toisen tutkimuskysymyksen kohdalla selvitämme, miten isiä kuvataan valituissa tutkimuksissa. Ensimmäiseen tutkimuskysymykseen muodostui kolme yläkategoriaa ja toiseen tutkimuskysymykseen neljä yläkategoriaa: kategoriat on kuvattu osioiden 5.1 ja 5.2 alla.

5.1 Isien kokemuksia synnytyksen aikaisesta tuesta

Isien kokemukset synnytyksen aikaisesta tuesta on jaettu kolmeen yläkategoriaan. Kategoriat ovat tuen muodot, tuen vaikutukset kokemuksiin ja erityistuki isille. Jokainen yläkategoria sisältää kolme alakategoriaa, jotka tuodaan esille alla olevassa taulukossa (Taulukko 4.) sekä tarkemmin kunkin yläkategorian yhteydessä.

Taulukko 4. Tutkimuskysymyksen 1 tuloksia kuvaava taulukko

Emotionaalinen tuki	Tuen muodot	Isien kokemuksia synnytyksen aikaisesta tuesta
Tiedollinen tuki		
Fyysinen tuki		
Negatiiviset kokemukset	Tuen vaikutukset kokemuksiin	
Positiiviset kokemukset		
Vaikutukset synnytyskokemukseen		
Tukea synnyttäjän tukemiseksi	Erityistuki isille	
Tuki osallistumiseen		
Osa isyyteen kasvua		

5.1.1 Tuen muodot

Aineistosta nousee esiin kolme eri tuen muotoa: emotionaalinen, tiedollinen ja fyysinen tuki. Emotionaalisen ja tiedollisen tuen muodot esiintyvät useammassa tutkimusartikkelissa. Fyysisen tuen piirteitä esiintyy ainoastaan yhdessä artikkelissa: siinä isät kokevat saavansa tukea, kun kätilöt vastaavat heidän tarpeisiinsa (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009).

Isien kokemuksista löytyy erilaisia emotionaalisen tuen piirteitä (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009; Hildingsson – Cederlöf – Widén 2010; Johansson – Rubertsson – Rådestad – Hildingsson 2011; Porret – Barkla – Knights – de Costa – Harmen 2012). Hoitohenkilökunnan luotettavuus ja tuki luovat isille turvallisuuden tunnetta. Synnytyksen aikainen tuki on yhteydessä myös isien käsitykseen tilanteen hallinnasta. (Johansson ym. 2011.) Samalla isien saama tuki helpottaa synnytyksen aiheuttamaa huolta (Porret ym. 2012).

Tuen antaminen on mahdollista, kun kätilö on läsnä synnytysshuoneessa (Hildingsson ym. 2010). Tällöin isät kokevat olevansa hyvin tuettuja. Luotettava hoitosuhde kuitenkin mahdollistaa kätilön hetkellisen paikalta poistumisen ilman haitallista vaikutusta koettuun tukeen. (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009.)

Myös tiedollisen tuen piirteitä nousee esiin isien kokemuksista (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009; Hildingsson ym. 2010; Johansson ym. 2011). Isät kokevat tuen hyväksi, kun heillä on mahdollisuus kysyä ja saada kysymyksiinsä vastauksia. Myös isien itse etukäteen hankkima tieto vaikuttaa positiivisesti koettuun tukeen. (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009.) Aiempi tieto, esimerkiksi aiempi kokemus synnytyksestä, voi lisätä isien itsevarmuutta ja siten vähentää kätilöltä saadun tuen tarvetta (Hildingsson ym. 2010). Tiedon puute ja huoli ovat puolestaan yhteydessä tuen puuttumiseen (Johansson ym. 2011).

5.1.2 Tuen vaikutukset kokemuksiin

Tuen vaikutukset kokemuksiin -yläkategoriassa käsittelee tuen ja kokemusten yhteyttä sekä tuen vaikutusta synnytyskokemukseen. Kyseinen yläkategoria sisältää kolme alakategoriaa: negatiiviset kokemukset, positiiviset kokemukset sekä vaikutus synnytyskokemukseen.

Synnytyksen aikaisen tuen kokemuksissa on eroja. Yhden tutkimusartikkelin mukaan isien kokema tuki on odotettua parempaa ja suurimmalle osalle riittävää (Hildingsson ym. 2010). Toisten tutkimusartikkelien mukaan isät eivät kuitenkaan ole täysin tyytyväisiä saatuun tukeen (Bélanger-Lévesque – Pasquier – Roy-Matton – Blouin – Pasquier 2013; Kaye – Kakaire – Nakimuli – Osinde – Mbalinda – Kakande 2013). Schyttin ja Bergströmin (2012) mukaan 15 % isistä on täysin tyytymättömiä kätilön tukeen. Tuki on myös vähäisempää verrattuna äitien kokemaan tukeen (Bélanger-Lévesque ym. 2013).

Tuen kokemiseen negatiivisesti tai positiivisesti vaikuttavia tekijöitä on useita. Tuen puuttuminen on yhteydessä tilanteisiin, jolloin isät kokevat hoitohenkilökunnan kommunikation olevan huonoa tai hoitohenkilökunnan olevan työtehtäviinsä sopeutumaton (Johansson ym. 2011). Hoitohenkilökunnan asianmukainen lääketieteellinen osaaminen ei korreloi hyvään tukeen. Isän iällä on myös yhteyttä koettuun tukeen: läkkäämmät isät ovat tyytyväisempiä saatuun tukeen, kun taas nuoremmat isät kokevat useammin, ettei kätilöltä saa tukea. Nuorista isistä 40 % oli täysin tyytyväisiä kätilöltä saatuun tukeen. (Schytt – Bergström 2012.)

Synnytyksen aikainen tuki on positiivisen synnytyskokemuksen tärkeä tekijä (Hildingsson ym. 2010). Vastavuoroinen tuki kättilön, synnyttäjän ja isän välillä luo positiivisen synnytystilanteen (Longworth – Kingdon 2009). Riittämätön synnytyksen aikainen tuki puolestaan vähentää tyytyväisyyttä (Bélanger-Lévesque ym. 2013). Tuen, kättilön läsnäolon ja saadun ohjauksen vähyys ovat yhteydessä vähemmän positiiviseen synnytyskokemukseen (Johansson ym. 2011). Ensi kertaa isiksi tuleville tuki on ainoa synnytyskokemukseen vaikuttava tekijä, ja yksi tärkeimmistä tekijöistä isille, joilla on ennestään lapsia (Hildingsson ym. 2010).

5.1.3 Erityistuki isille

Opinnäytetyömme aineistossa esiintyy edellä kuvattujen tukimuotojen lisäksi myös pelkästään isille suunnattua tukea. Nimitämme näitä tukimuotoja yhteisnimellä erityistuki isille. Yläkategoria sisältää kolme alakategoriaa: tukea synnyttäjän tukemiseksi, tuki osallistumiseen ja osa isyyteen kasvua.

Isät tarvitsevat tukea, jotta he voivat itse tukea puolisoitaan synnytyksen aikana (Kaye ym. 2013; Premberg – Carlsson – Hellström – Berg 2010). Tuki tuo isille turvaa ja itsevarmuutta, mikä voi auttaa isiä tukemaan puolisoitaan paremmin (Hildingsson ym. 2010). Samalla tuki voi vahvistaa isien käsitystä siitä, että heidän läsnäolostaan on hyötyä synnyttäjälle (Porret ym. 2012). Kättilön näyttäessä, kuinka isä voi tukea puolisoaan, isä kokee osallistuvansa synnytykseen (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009).

Tunne synnytykseen osallistumisesta vaikuttaa suoraan isän kokemukseen saadusta tuesta. Synnytykseen osallistuminen mahdollistaa tuen saamisen ja vastaanottamisen: ulkopuolinen olo vaikuttaa negatiivisesti koettuun tukeen, kun taas osana synnyttävää paria olemisen vaikuttaa positiivisesti. (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009.) Isät kokevat tärkeäksi sen, että hoitohenkilökunta tukee isän osallistumista synnytykseen (Kaye ym. 2013). Toimiessaan yhteistyössä hoitohenkilökunnan kanssa isä kokee olevansa osallinen synnytykseen ja tuen vastaanottaminen on mahdollista (Premberg ym. 2010). Tuki koetaan hyväksi, jos isät saavat itse päättää osallistumisestaan (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009).

Kättilön antamalla tuella on merkittävä osa isyyden muodostumisessa ja isyyteen kasvussa. Tuki helpottaa uuden roolin omaksumista lapsen vanhempana. (Brandão – Figueiredo 2012.) Tuen antamista ensikertaa isäksi tuleville on mahdollista parantaa erityisesti nuorten isien osalta (Schytt – Bergström 2012).

5.2 Isien kuvaaminen valituissa tutkimuksissa

Isiä kuvataan valituissa tutkimuksissa useilla eri tavoilla ja nämä tavat on jaoteltu neljään yläkategoriaan. Kyseiset kategoriat ovat taustatekijät, isän roolit, isän merkitys perheessä sekä synnytyksen merkitys. Yläkategorioihin sisältyvät alakategoriat esitellään seuraavassa taulukossa (Taulukko 5.) sekä yksityiskohtaisemmin kunkin yläkategorian yhteydessä.

Taulukko 5. Tutkimuskysymyksen 2 tuloksia kuvaava taulukko

Isyyden lähtökohdat	Taustatekijät	Isien kuvaaminen valituissa tutkimuksissa
Ikäryhmät		
Sivustaseuraaja	Isän roolit	
Rooli annettu		
Ihanteellinen isä		
Epäselvä ja ulkopuolinen rooli		
Osana pariskuntaa	Isän merkitys perheessä	
Isyyden näkökulmat		
Isän tehtävät		
Isä synnytyksen aikana	Synnytyksen merkitys	

5.2.1 Taustatekijät

Yläkategoriana taustatekijät on jaettu kahteen alakategoriaan: isyyden lähtökohdat ja ikäryhmät. Isyyden lähtökohdiksi lukeutuvat esimerkiksi aiemmat synnytykset sekä sosioekonomiset erot (Brandão – Figueiredo 2012; Hildingsson ym. 2010). Ensikertaisten isien ja uudelleen isäksi tulevien miesten tarpeet saattavat vaihdella (Hildingsson ym. 2010). Tutkimuksissa tarkastellaan muun muassa koulutustason ja siviilisäädyn suhdetta

tuloksiin. Näiden taustatekijöiden mukaisia eroja ei tule esille tutkimustuloksissa. (Brandão – Figueiredo 2012; Hildingsson ym. 2010.)

Ikäryhmien mukaisia eroja on tarkasteltu useissa tutkimuksissa (Brandão – Figueiredo 2012; Hildingsson ym. 2010; Kaye ym. 2013; Porrett ym. 2012; Schytt – Bergström 2012). Isiä kuvataan nuorempina miehinä, jotka täyttävät velvollisuutensa yhtä hyvin kuin vanhemmat miehet vanhempien välisen parisuhteen ollessa vahva (Kaye ym. 2013). Vanhemmilla miehillä esiintyy enemmän pelokkaita odotuksia synnytyksen suhteen. Iän vaikutus tyytyväisyyteen synnytyksen hoidossa tulee esille siten, että vanhemmat isät olivat kokonaisuudessaan tyytyväisempiä hoitoon. Heidän synnytyskokemuksensa olivat kuitenkin jälkeempinä vähemmän positiivisia ja synnytys koettiin harvemmin helpoksi. (Schytt – Bergström 2012.) Aina iällä ei kuitenkaan ole vaikutusta synnytyskokemukseen (Hildingsson ym. 2010).

5.2.2 Isän roolit

Sivustaseuraaja, rooli annettu, ihanteellinen isä ja epäselvä ja ulkopuolinen rooli koostavat yläkategorian isän roolit. Nämä ovat suoraan isiä kuvaavia rooleja, jotka nousivat esille opinnäytetyön aineistoa analysoitaessa.

Kuvaukset isistä sivustaseuraajina toistuvat aineistossa (Bélanger-Lévesque ym. 2013; Kaye ym. 2013; Longworth – Kingdon 2009). Tällöin isä on rajatussa roolissa (Kaye ym. 2013). Isä toimii suorana sivustaseuraajana äidin ollessa suora toimija synnytystapahtumassa (Bélanger-Lévesque ym. 2013). Sivustaseuraajan rooli on isän itse kehittämä ja selkeä. Rooli on myös tärkeä, koska isä toimii tarkkailijana ja kertoo tarinaa synnytyksestä synnyttäjän ollessa siihen kykenemätön. Vaikka rooli tarkkailijana saattaa kuulostaa negatiiviselta, se koetaan kuitenkin useimmiten positiivisena. (Longworth – Kingdon 2009.) Isän rooli saattaa olla myös toisen synnytyksessä toimivan henkilön antama (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009; Longworth – Kingdon 2009). Isä tarvitsee kättilön vahvistusta tärkeälle roolilleen synnytyksessä (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009). Isät odottavat ohjeita synnyttäjältä ja toivovat tämän antavan heille roolin synnytyksessä (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009; Longworth – Kingdon 2009).

Ihanteellista isää kuvaillaan aktiiviseksi, informaatiota hankkivaksi ja ratkaisuja keksiväksi. Lisäksi ihanteellinen isä on hoivaava, tukeva ja yritteliäs kumppani. Nämä kaikki

piirteet ovat kypsän ja sitoutuneen isän ominaisuuksia. (Kaye ym. 2013.) Isän rooli saattaa jäädä kuitenkin ulkopuoliseksi ja epäselväksi (Kaye ym. 2013; Longworth – Kingdon 2009; Premberg ym. 2010). Annettu tieto ei auta roolin käsittämisessä (Longworth – Kingdon 2009). Isä tuntee olonsa irtonaiseksi tapahtumasta ja osallistuminen vähentyy (Kaye ym. 2013; Longworth – Kingdon 2009). Tunne ulkopuolisuudesta voi kuitenkin liittyä isän luonnolliseksi koettuun alistuvaan rooliin (Premberg ym. 2010).

5.2.3 Isän merkitys perheessä

Isän merkitys perheessä sisältää kolme alakategoriaa, jotka ovat osana pariskuntaa, isyyden näkökulmat ja isän tehtävät. Osana pariskuntaa ja isän tehtävät muodostuivat aineistolähtöisesti, kun taas isyyden näkökulmat muodostuivat kategoriaksi enemmänkin teoreettiseen viitekehykseen pohjaten.

Parisuhde on tärkeässä osassa isille, ja he määrittelevätkin usein asemansa odotusajana ja synnytyksessä sen perusteella (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009; Kaye ym. 2013; Longworth – Kingdon 2009; Premberg ym. 2010; Schytt – Bergström 2012). Isät kuvailevat olevansa osana synnytystä yhdessä synnyttäjän kanssa (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009; Premberg ym. 2010). Odotusajasta ja synnytyksestä keskusteltaessa he puhuvat kuitenkin harvemmin me-muodossa (Longworth – Kingdon 2009). Miehet ja naiset kohtaavat erilaisia haasteita synnytyksessä, joten heidän näkemyksensä ja kokemuksensa eroavat toisistaan (Schytt – Bergström 2012). Ugandalaisen tutkimuksen mukaan pariskunnan aviottomuus saattaa vaikuttaa isän synnyttäjän hoitoon osallistumismahdollisuuksiin (Kaye ym. 2013). Sairaalasta kotiuduttua kolme erillistä ihmistä koetaan enemmänkin perheeksi (Longworth – Kingdon 2009). Isiä kuvaillaan halukkaiksi tukemaan synnyttäjää huolimatta biologisesta suhteesta syntyvään lapseen. He myös olettavat, että parisuhde raskaana olevaan sisältää kumppanuuden raskaudessa. (Kaye ym. 2013.)

Isyyden näkökulmat esiintyvät aineistossamme. Isiä kuvaillaan lapsen isiksi ja synnyttäjän lapsen isiksi. Myös syntymättömän lapsen biologinen isä nousee kuvauksena esille. (Kaye ym. 2013.) Isän tehtävänä on enemmänkin keskittyä käytännön asioihin kuin pohdita synnytyksen merkitystä (Longworth – Kingdon 2009). Isyys on kuitenkin myös huolenpitoa eikä niinkään velvollisuuksien täyttämistä (Kaye ym. 2013).

5.2.4 Synnytyksen merkitys

Yläkategoriana synnytyksen merkitys sisältää alakategorian isä synnytyksen aikana. Tämä kategoria nostaa esille isien kuvailuja synnytystapahtuman ajalta.

Isiä kuvaillaan tukihenkilöiksi, ja tämän aseman avulla he saavat paremman yhteyden synnytykseen. Isät myös olettavat, että he osallistuvat lapsensa syntymään. (Longworth – Kingdon 2009.) Isiä, jotka ovat osallistuneet synnytysvalmennukseen, kuvaillaan osallistumisen kokemuksen saaneiksi sekä useammin odotetun synnytyskokemuksen kokeneiksi (Porrett ym. 2012). Kuvailuissa nousevat myös esille isien voimakkaasti iloiset kuvaukset vastasyntyneen ensinäkemisestä (Longworth – Kingdon 2009).

6 Pohdinta

Tässä osiossa pohdimme opinnäytetyötämme saatujen tulosten, käytettyjen menetelmien, luotettavuuden ja eettisyyden sekä työskentelymme näkökulmista. Vertailemme tuloksia teoreettisen viitekehyksen tietoihin ja pohdimme kättilötyön menetelmiä paremman tuen tarjoamiseksi.

6.1 Tulosten pohdinta

Tarkoituksenamme tässä opinnäytetyössä on kuvata ja eritellä isien kokemuksia synnytyksen aikaisesta tuesta. Opinnäytetyömme tuloksissa esille nousevat tuen muodot ovat emotionaalinen, tiedollinen ja fyysinen tuki. Samat tuen muodot toistuvat myös teoreettisessa viitekehyksessä, jossa lisänä esiintyy myös puolesta puhuminen. Teoreettisessa viitekehyksessä tuen muotoja määriteltäessä keskitytään usein synnyttäjän näkökulmaan, mutta tulostemme mukaan samoja tuen muotoja esiintyy myös isien tuen tarpeessa. Isien tuen tarve asettuukin pääasiassa emotionaalisen ja tiedollisen tuen alueille. Kättilön antama informaatio synnytyksen kulusta ja mahdollisuus esittää kysymyksiä edistävät isien turvallisuuden ja tuen tunnetta synnytyksen aikana (Adams – Bianchi 2008; Bäckström – Hertfelt Wahn 2009). Emotionaalisen tuen antamiseen kuuluu oleellisena osana kättilön läsnäolo synnytyshuoneessa (Johansson ym. 2011). Kättilön läsnäolo luo isille turvallisuuden tunnetta ja suo mahdollisuuden tuen antamiseen (Adams – Bianchi 2008; Hildingsson ym. 2010).

Fyysisen tuen piirteitä esiintyy vain yhdessä tutkimuksessa opinnäytetyömme aineistossa ja siinäkin ilman konkreettisia esimerkkejä (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009). Fyysisen tuen tarpeen esiintymisen vähyys saattaa kertoa isien vähemmästä fyysisen tuen tarpeesta tai tuen muotojen ymmärryksestä. Synnytyksen aikana saatua tukea saattaa olla vaikeaa jakaa eri luokkiin ja tuen muodot voivat sekoittua keskenään. Isien kokemus tuesta voi myös erota synnyttäjien kokemasta tuesta määrältään tai lajiltaan. Isien tarvitsema tuki synnytyksen aikana saattaa olla erilaista kuin synnyttäjän tarvitsema tuki, ja fyysisen tuen tarpeen esiintymisen vähyys voi olla selitettävissä tällä tavoin. Kätilöiden hoitotyön menetelmät fyysiseltä osaltaan painottuvatkin enemmän synnyttäjän tukemiseen, ja isien tarve esimerkiksi fyysiseen kosketukseen synnytyksen aikana saattaa olla vähäisempi. Kätilöiden tulisikin keskittyä erityisesti riittävään tiedollisen ja emotionaalisen tuen antamiseen isien kohdalla synnytyksen aikana.

Synnytyksen merkitys kokemuksena on suuri sekä äidille että isälle. Synnytyksen aikainen tuki on selvästi yhteydessä myönteiseen synnytyskokemukseen (Dahlberg – Ingvid 2013; Hildingsson ym. 2010). Riittävällä synnytyksen aikaisella tuella on positiivisia vaikutuksia synnytyskokemukseen, kun taas liian vähäinen tuki saattaa vaikuttaa kokemukseen negatiivisesti. Opinnäytetyömme tuloksissa ilmenee sekä tyytyväisyyttä että tyytymättömyyttä synnytyksen aikaiseen tukeen. Aineistostamme nousee esille myös yhteys lääketieteellisen osaamisen ja tuen antamisen välillä: tutkimukseen vastanneiden isien mielestä lääketieteellinen osaaminen oli asianmukaista mutta tuen antamisesta löytyi selkeitä puutteita (Schytt – Bergström 2012). Tämä hyvin mielenkiintoinen löytö vahvistaa entisestään hyvien vuorovaikutustaitojen ja läsnäolon tärkeyttä kätilön työssä.

Isien saama tuki synnytyksen aikana on vähäisempää kuin äitien saama tuki (Bélanger – Lévesque ym. 2013). Tämä saattaa johtua esimerkiksi kätilöiden kyvyttömyydestä tai keinottomuudesta tukea isiä. Ensi kertaa isiksi tuleville synnytyksen aikainen tuki on ainoa positiiviseen synnytyskokemukseen vaikuttava tekijä ja uudelleen isäksi tulevillekin erittäin merkittävässä osassa myönteisen synnytyskokemuksen muodostumisessa (Hildingsson ym. 2010). Synnytyksen aikaisen kätilön antaman tuen merkitys on siis ilmeinen sekä äidille että isälle.

Synnytyksen aikaisesta tuesta on mahdollista löytää myös erityisesti isille suunnatun tuen muotoja. Isän rooli synnyttäjän tukena nousee vahvasti esille aineistostamme. Osa isistä kokee hyödyttömyyden tunteita ja neuvottomuutta synnytyksen aikana. Kätilön an-

tama tuki puolison tukemiseen on isille ensiarvoisen tärkeää. Tällöin isät kokevat läsnäolostaan olevan hyötyä synnyttäjälle (Porret ym. 2012). Kätilön on myös mahdollista näyttää isälle tekniikoita, joilla hän voi tukea synnyttäjää, ja tämä lisää isän synnytykseen osallistumisen tunnetta (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009).

Isien mahdollisuus osallistua synnytykseen vaikuttaa kokemukseen synnytyksen aikaisesta tuesta. Myös hoitohenkilökunnan antama tuki osallistumiseen on isien mielestä tärkeää (Kaye ym. 2013). Mikäli isät kokevat olonsa ulkopuoliseksi synnytyksessä, heidän kokemuksensa synnytyksen aikaisesta tuesta on negatiivisempi. Isille muodostuu positiivinen kokemus synnytyksen aikaisesta tuesta, kun he saavat itse päättää osallistumisestaan. (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009.) Synnytystä hoitavan kätilön olisikin hyvä tukea isää osallistumaan synnytykseen, ja tarvittaessa isän tulisi saada ottaa etäisyyttä tilanteesta asioiden prosessoimiseksi. Isien ollessa yksilöitä, myös heidän tarvitsemansa etäisyys tai läheisyys synnytystilanteeseen on yksilöllistä.

Usein isyys konkretisoituu vasta lapsen syntymän hetkellä. Kätilön antaman tuen avulla uuden roolin omaksuminen voi tuntua helpommalta (Brandão – Figueiredo 2012). Kätilön antama tuki helpottanee perheenä elämisen alkumetrejä. Tuen tärkeys korostuu erityisesti ensi kertaa isiksi tulevien nuorten miesten kohdalla (Schytt – Bergström 2012). Näiden isien kohdalla oma lapsi saattaa olla ensimmäinen vauva, jota he hoitavat. Ohjaus ja rohkaisu vauvan hoitamiseen ovat siis isille luultavasti hyvin tärkeitä.

Aineistossamme esiintyy hyvin erilaisia kuvauksia isistä. Isiä kuvataan esimerkiksi taustatekijöiden ja roolien näkökulmasta. Tutkimuksissa ei nouse esiin taustatekijöiden vaikutusta isien kokemukseen synnytyksen aikaisesta tuesta. Ainoastaan ikä voi ennustaa isän tyytyväisyyttä synnytyksen hoitoon (Schytt – Bergström 2012). Teoreettisessa viitekehyksessä kerrotaan, että esimerkiksi koulutus ja ammatti vaikuttavat isyyteen kasvuun (Mesiäislehto-Soukka 2005: 121). Vanhempien isien kohdalla raskaus voi olla useammin suunniteltu ja synnytykseen valmistaudutaan kenties enemmän. Toivotun ja odotetun raskauden myötä uuden roolin sisäistäminen voi olla helpompaa, koska tällöin isäksi tulemistä on mahdollista pohtia jo ennen raskautta. Valmistautuminen esimerkiksi kirjallisuuden avulla voi myös auttaa asioiden käsittelemisessä ja uuden roolin omaksumisessa. Isien taustatekijöitä ja isyyden lähtökohtia tarkastellaan tarkemmin kahdessa tutkimuksessa, ja eroavaisuuksia on nähtävissä muun muassa isien koulutustasoissa ja parisuhdetilanteissa (Brandão – Figueiredo 2012; Hildingsson ym. 2010). Eroja löytyy

esimerkiksi parisuhteen kestosta lapsen äidin kanssa, suurimmalla osalla suhde on kestänyt yli viisi vuotta (Brandão – Figueiredo 2012). Suurin osa isistä myös asuu puolison kanssa yhdessä (Hildingsson ym. 2010).

lällä todetaan olevan vaikutusta tuntemuksiin ennen synnytystä ja synnytyksen jälkeen. Vanhemmillä isillä on enemmän pelokkaita odotuksia synnytykseen liittyen. (Schytt – Bergström 2012.) Tällöin he tarvitsevat enemmän emotionaalista tukea ja kätilön läsnäoloa synnytyksen aikana. Vanhempien isien puolisoilla synnytys on usein haasteellisempi ja tällöin isäkin voi tulla paremmin huomioituksi synnytyksen aikana (Schytt – Bergström 2012). Kätilön ollessa enemmän paikalla myös isän huomioiminen on helpompaa ja tehostetun tuen antaminen mahdollistuisi näin luontevalla tavalla.

On mielenkiintoista, että vanhempien isien synnytyskokemukset ovat vähemmän positiivisia, vaikka he ovat tyytyväisempiä synnytyksen hoitoon (Schytt – Bergström 2012). Synnytyksen hyvä fyysinen hoito ei näin ollen automaattisesti takaa hyvää synnytyskokemusta. Tällaisissa tilanteissa isien tuen ja avun tarve synnytyskokemuksen käsittelemiseen voi helposti jäädä huomaamatta. Olisikin hyvä tietää, mikä tekijä on aiheuttanut negatiivisen kokemuksen muutoin hyvin menneessä synnytyksessä. Toisaalta syynä voi olla myös komplisoituneiden synnytysten suhteellisesti suurempi osuus vanhempien isien kohdalla. Komplisoituneessa synnytyksessä mukana oleminen ja pelko synnyttäjän ja lapsen hyvinvoinnista voivat heikentää synnytyskokemusta, vaikka hoito onkin koettu tilanteessa hyväksi ja asianmukaiseksi. Yhdessä tutkimusartikkelissa todetaan, että ensi kertaa isäksi tulevan ja uudelleen isäksi tulevan tarpeet synnytyksen aikana voivat vaihdella (Hildingsson ym. 2010). Selkeitä eroja ensikertaisten ja uudelleen isäksi tulevien välillä ei kuitenkaan tuoda esille. Tarpeet vaihtelevat luultavasti yksilöllisten eroavaisuuksien mukaan, ja tuen tarvetta näyttää olevan mahdotonta etukäteen ennustaa. Ainakaan synnytyskokemukseen taustatekijöillä ei todeta olevan merkitystä (Hildingsson ym. 2010). Tukea tuleekin tarjota yhtä paljon jokaiselle isälle hänen lähtökohdistaan huolimatta.

Opinnäytetyömme aineistossa isiä kuvataan myös roolien kautta. Isiä nimitetään synnytyksen sivustaseuraajiksi ja ihanneisiksi, minkä lisäksi roolia kuvataan annetuksi, epäselväksi ja ulkopuoliseksi. Sivustaseuraajana ollessaan isä toimii rajatussa roolissa (Kaye ym. 2013). Tämä rooli on isän itse kehittämä (Longworth – Kingdon 2009). Sivustaseuraajan roolin kehittämisen syitä on mielenkiintoista pohtia. Rooli voi olla isälle luonteva, jos hän kokee synnyttäjän olevan tilanteessa pääosassa. Yhdessä tutkimuksessa

isää kuvataankin suoraksi sivustaseuraajaksi ja synnyttäjää suoraksi toimijaksi (Belanger-Lévesque ym. 2013). Teoreettisessa viitekehyksessä isyyden kuvataan konkretisoituvan synnytyksessä (Liukkonen – Vehviläinen-Julkunen 1996: 124). Isälle voi olla luontevampaa ottaa suurempi rooli esimerkiksi tarinan kertojana vasta synnytyksen jälkeen isyyden konkretisoiduttua. Tällöin sivustaseuraajan rooli vielä synnytyksen aikana olisi hyvin selitettävissä. Sivustaseuraajan rooli voi kuulostaa negatiiviselta, mutta isät kokevat sen useimmiten positiivisena: rooli on heille selkeä ja tärkeä (Longworth – Kingdon 2009). Toisaalta isä voi kokea olevansa neuvoton uudessa tilanteessa eikä osaa ottaa osaa synnytykseen, mikä voi olla syynä sivustaseuraajan roolin omaksumiseen. Isät odottavatkin saavansa synnyttäjältä ohjeita ja toivovat, että tämä antaa heille roolin synnytyksen ajalle (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009; Longworth – Kingdon 2009). Samalla isät tarvitsevat roolilleen vahvistusta myös kättilöltä (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009). Kättilöltä odotetaan synnytyksen aikana itse synnytyksen hoidon ja tuen antamisen lisäksi myös vahvistusta roolin sisäistämiseen. Roolin vahvistaminen on kuitenkin vaikeaa. Opinnäytetyömme tulosten mukaan annettu tieto ei esimerkiksi auta isää roolin käsittämisessä (Longworth – Kingdon 2009). Isien omat kokemukset rooleistaan ovat ristiriitaisia. Osa isistä kokee olonsa irtolaiseksi ja synnytykseen vähemmän osallisiksi (Kaye ym. 2013; Longworth – Kingdon 2009).

Opinnäytetyömme tuloksista nousee uutena näkökulmana esille kuvauksia ihanneisästä. Isät kuvaavat ihanneisää muun muassa sitoutuneeksi, informaatiota hankkivaksi ja yritteliääksi kumppaniksi sekä toisaalta hoivaavaksi ja tukea antavaksi (Kaye ym. 2013). Kuvauksissa on yhtenäisiä piirteitä Vuoren (2009) kehittämän hoivaavan isämallin kanssa. Hoivaava ja tasa-arvoinen isyys ovat tämän ajan voimistuvia trendejä. Hoivaavan isämallin yleistymisen myötä isät osallistuvat enemmän lapsen tuloon jo raskausajasta lähtien, ja synnytykseen osallistuva isä on enemmän sääntö kuin poikkeus. Ei kuitenkaan voida tietää, onko hoivaavan isämallin yleistyminen seurausta synnytykseen osallistumisesta vai ovatko synnytykseen osallistuvat isät jo valmiiksi hoivaavan isämallin mukaisia. Hoivaavat ja tasa-arvoiset isät halunnevat osallistua lapsensa syntymään ja jakaa synnytyskokemuksen yhdessä äidin kanssa. Toisaalta synnytyksessä mukana oleminen voi synnyttää isässä halun osallistua lapsen hoitamiseen tasavertaisena vanhempänä äidin kanssa. Jälkimmäisessä vaihtoehdossa yhteiskunnan normit vaikuttaisivat isän päätökseen synnytykseen osallistumisesta eikä päätös olisi isän itse kehittämä. Täytyykin muistaa, että kaikki isät eivät halua osallistua synnytykseen. Halun osallistua

synnytykseen tulisi aina olla isästä itsestään lähtöinen ilman ympäristön painostusta. Kätilön roolina on osallistumisen mahdollisuuden tarjoaminen ja osallistumisen tukeminen tilanteissa, joissa isä on epävarma mutta halukas osallistumaan synnytykseen.

Isiä kuvataan myös perheen näkökulmasta opinnäytetyömme tuloksissa. Ennen isät eivät päässeet osallistumaan synnytykseen, kun taas nykyään isät huomioidaan osana synnyttävää paria. Isät kuvaavat olevansa osa synnytystä yhdessä synnyttäjän kanssa (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009; Premberg ym. 2010). Tutkimuksissa kerrotaan isien määrittelevän asemaansa parisuhteen perusteella synnytyksessä ja jo odotusaikana (Bäckström – Hertfelt Wahn 2009; Kaye ym. 2013; Longworth – Kingdon 2009; Premberg ym. 2010; Schytt – Bergström). Teoreettisessa viitekehyksessäkin kuvataan puolison tärkeää asemaa isyyteen kasvun tukijana. Kasvulle on hyvät edellytykset silloin, kun parisuhde on vakaa. Epävakaassa parisuhdetilanteessa isät tuskin kokevat olevansa osa synnyttävää pariskuntaa. Avioliitto-ongelmat vaikeuttavat myös isän ja lapsen kiintymyssuhteen muodostumista (Yu ym. 2011: 1580).

Hankalissa parisuhdetilanteissa kätilöltä vaaditaan taitoa ja hienovaraisuutta toimia tunnelmaltaan painostavassa tai negatiivisessa tilanteessa. Kätilö voi yrittää auttaa parin välisen yhteyden herättelemisessä ja muuttaa synnytyksen parin yhteiseksi, voimaannuttavaksi ja lähentäväksi tapahtumaksi. Huonoimmassa tilanteessa parisuhde voi olla syynä isän kokemukseen ulkopuoliseksi jäämisestä. Ugandalaisen tutkimuksen mukaan aviottomuus voi estää isän osallistumisen puolison hoitoon (Kaye ym. 2013). Mikäli yhteyttä parin välille ei saada, sen ei kuitenkaan yksinään tulisi estää isää osallistumasta synnytykseen. Ammattitaitoinen kätilö kykenee huomaamaan, milloin isän osallistuminen on suotavaa ja milloin ei. Isä voisi osallistua esimerkiksi vastasyntyneen kylvettämiin synnytyssalissa ja siten aloittaa kiintymyssuhteen muodostamisen heti lapsen synnyttyä.

Teoreettisessa viitekehyksessä kuvaamamme isyyden näkökulmat ovat tunnistettavissa opinnäytetyömme tuloksissa. Isää kuvataan lapsen biologiseksi isäksi, mutta myös synnyttäjän lapsen isäksi (Kaye ym. 2013.) Synnyttäjän lapsen isänä oleminen voidaan nähdä juridisena tai sosiaalisena isyytenä. Suorina määritelmänä isyyden näkökulmat eivät kuitenkaan nouse tutkimuksissa esille, eikä niillä näytä olevan yhteyttä isyyteen kasvuun, synnytykseen osallistumiseen tai tuen kokemiseen.

Isän asema tukihenkilönä on mahdollistanut paremman osallistumisen synnytykseen (Longworth – Kingdon 2009). Isän tukihenkilön rooli on monimuotoinen: toisille se on enemmän aktiivista osallistumista, kun taas toisille enemmänkin sivustaseuraamista ja tilanteen tarkkailua. Synnytykseen valmistautuminen edistää isien odotetun synnytyskokemuksen saamista ja osallistumista synnytyksen aikana (Porrett ym. 2012). Näin ollen voidaan olettaa synnytyksvalmennuksista ja omaehtoisesta synnytykseen valmistautumisesta olevan usein hyötyä. Isien voimakkaat ilon tunteet vastasyntyneen nähtyään kuuluvat usein synnytystapahtumaan (Longworth – Kingdon 2009). Vaikka isälläkin on mahdollisuus tuntea sikiön liikkeet äidin vatsanpeitteiden läpi, vasta syntymän jälkeen hän voi alkaa tutustua uuteen tulokkaaseen toden teolla. Ilon tunne lapsen syntyessä on varmasti vain yksi monista onnenhetkistä koko isyyteen kasvun matkalla turvallista isä-lapsi-suhdetta luotaessa.

6.2 Menetelmien pohdinta

Opinnäytetyömme tekoprosessissa olemme hyödyntäneet integroivan kirjallisuuskatsauksen menetelmiä. Mielestämme kyseinen menetelmä sopii hyvin aiheemme käsitteilyyn, koska aiheesta on vasta vähän tutkimustietoa. Integroivassa kirjallisuuskatsauksessa aineiston seulonta ei ole yhtä tarkkaa, ja tämä mahdollistaa useiden eri näkökulmien esille tuomisen (Salminen 2011: 8). Kaikissa aineistomme artikkeleissa käsitellään synnytyksen aikaista tukea, mutta ne tuovat esille erilaisia lähestymistapoja kyseiseen aiheeseen. Integroiva kirjallisuuskatsaus mahdollistaa myös muiden erikoisalojen akateemisiin julkaisuihin tutustumisen (Salminen 2011: 8). Opinnäytetyömme aineistoa hankkiessa olemmekin tehneet näin, mutta aineistoon ei kuitenkaan valikoitunut yhtään artikkelia muilta erikoisaloilta. Koko aineistomme muodostuu alan lehdissä julkaistuja tutkimusartikkeleista, mikä on tyypillistä kirjallisuuskatsaukselle. Koko aineiston analysointiprosessin ajan olemme pyrkineet analyttiseen lähestymistapaan. Olemme arvioineet lähdeaineistoamme kriittisesti opinnäytetyömme aineistoksi soveltumisen kannalta. Suljimme pois artikkelit, jotka eivät vastanneet tutkimuskysymyksiimme. Olemme tyytyväisiä aineistoksemme valikoituneisiin artikkeleihin.

Opinnäytetyömme aineistoa analysoidessamme olemme käyttäneet teoriaohjaavan sisällönanalyysin menetelmiä. Opinnäytetyötä tehdessä on äärimmäisen tärkeää ymmärtää tutkimuskysymysten aiheuttamat rajoitukset. Tekijän tulee tiedostaa aineistoa analysoitaessa, mitä asioita haetaan ja mitkä asiat eivät vastaa tutkimuskysymyksiin. Opin-

näytetyötä tehdessämme törmäsimme tähän ongelmaan ja pitkän mietinnän jälkeen ajatus tutkimuskysymysten hakemasta asiasta kirkastui. Koemme abduktiivisen sisällönanalyysin sopineen opinnäytetyömme analysointimenetelmäksi ja esille nousseiden tulosten olleen odotusten mukaisia: aineistosta muodostui sekä etukäteen määriteltyjen teorioiden että uusien kategorioiden mukaisia tuloksia. Toteutimme sisällönanalyysin vaihe vaiheelta. Ensin pelkistimme alkuperäiset ilmaisut ja tämän jälkeen ryhmittelimme pelkistykset ala- ja yläkategorioihin. Yläkategoriat muodostivat tuloksemme, joita pohdimme ja joiden perusteella teimme johtopäätökset aiheesta.

Jokaisessa sisällönanalyysimenetelmässä tulee kunnioittaa kyseistä menetelmää ja mielenkiintoisia asioita jää väistämättä tulosten ulkopuolelle. Nämä löydöt eivät kuitenkaan jää täysin huomaamatta vaan niitä voidaan jatkossa tutkia uusissa yhteyksissä erilaisilla tutkimusrajauksilla. Deduktiivisella tai induktiivisella sisällönanalyysin menetelmällä jotkin kategoriat olisivat saattaneet vahvistua ja ehkä joitakin uusia asioita olisi saattanut nousta esiin. Pelkästään teorialähtöistä menetelmää käyttämällä aineistosta ei ehkä olisi noussut uusia asioita, kun taas aineistolähtöistä menetelmää hyödyntämällä tuen eri muodot eivät välttämättä olisi erottuneet kyllin selvästi.

6.3 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys

Opinnäytetyötä tehdessämme olemme toimineet hyvän tieteellisen käytännön edellyttämällä tavalla. Tällöin tulokset ovat uskottavia ja tutkimuksen voidaan taata olevan eettisesti hyväksyttävä (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012: 6). Olemme huomioineet hyvän tieteellisen käytännön ohjeita huolellisella ja tarkalla työllä jokaisessa työvaiheessa. Tutkimuksen luotettavuuden mittarina voidaan käyttää koko tutkimusraportin eheyttä. Kaikkien tutkimusosioiden tulee olla hyvin tehtyjä sekä toisaalta johdonmukaisia suhteessa toisiinsa. (Tuomi – Sarajärvi 2009: 140.) Lisäksi tarkka kuvaus tutkimusprosessista lisää työn luotettavuutta (Parkkila – Välimäki – Routasalo 2000: 30). Olemme kuvanneet prosessimme jokaisen kohdan siten, että lukijan on mahdollista muun muassa jäljittää tekemämme tiedonhaut sekä sisällönanalyysin prosessimme.

Tutkimusprosessissa ensimmäisenä valitaan kohderyhmä ja selvitetään työn tarkoitus (Leino-Kilpi – Välimäki 2010: 362). Saimme Hyvä syntymä -hankkeelta opinnäytetyöhömme aihe-ehdotuksia, joista valitsimme omamme. Isiin kohdistuvia tutkimuksia on tehty huomattavasti vähemmän kuin äiteihin kohdistuvia, joten aiheesta tarvitaan lisää tutkittua tietoa. Lisäksi isät ovat meitä kiinnostava kohderyhmä, ja koemme isiin liittyvän

tutkimuksen tärkeäksi. Olemme rajanneet aiheen siten, että se tuottaa hyödyllistä tietoa isien kokemuksista synnytyksen aikana saadusta tuesta.

Tutkimuksen tietolähteiden tulee olla eettisesti ja tieteellisesti kestäviä ja viittausten toisiin julkaisuihin asianmukaisia (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012: 6). Eettisyyteen vaikuttaa myös tietolähteiden valinta, laatu ja määrä (Leino-Kilpi – Välimäki 2010: 366). Opinnäytetyömme materiaalina ovat olleet tieteelliset tutkimusartikkelit, joten työsämme on korostunut mukaan otettavien tutkimusten valintakäytäntö. Huonon tietolähtevalinnan perusteella tulokset voivat vääristyä (Leino-Kilpi – Välimäki 2010: 366). Olemme varmistaneet monipuolisen aineiston keruun suorittamalla tietolähteiden etsimisen kansainvälisistä tietokannoista eri hakusanoilla ja hakusanayhdistelmillä. Olemme valinneet mukaan sellaiset tutkimukset, jotka vastaavat aihealuettamme. Aineiston luotettavuuskriteerinä olemme pitäneet tutkimusartikkelin julkaisua akateemisessa julkaisussa. Lisäksi olemme lukeneet valitsemamme tutkimusartikkelit huolellisesti läpi ja tarkastelleet niissä käytettyjä tutkimusmenetelmiä. Aineiston riittävä kuvaus sekä todenmukaisuuden kriittinen arviointi lisäävät työn luotettavuutta (Parkkila ym. 2000: 30). Opinnäytetyömme aineisto koostuu sekä laadullisista että määrällisistä tutkimuksista. Jokaisessa tutkimusartikkelissa menetelmä on ollut selkeästi raportoituna, ja laadullisissa tutkimuksissa vastaajaotos on vaihdellut 10 ja 16 välillä. Määrällisissä tutkimuksissa otos on vaihdellut 105 ja 827 vastaajan välillä. Tarkemmat kuvaukset aineistoomme valikoiduista tutkimuksista ovat löydettävissä liitteestä 2 taulukosta 2. Valitut tutkimusartikkelit ovat englanninkielisiä, ja tällöin mahdollisuus virheelliseen tulkintaan tai suomentamiseen on todennäköisempää kuin suomenkielistä aineistoa käytettäessä.

Valitun aineiston analyysin tulee olla luotettavasti tehty, jotta tuloksia voidaan hyödyntää. Aineiston analysoimisessa on hyödynnettävä kaikkia mukaan valittuja artikkeleita, ja analyysi täytyy toteuttaa tieteellisesti luotettavalla tavalla. (Leino-Kilpi – Välimäki 2010: 369.) Teoriaohjaavassa sisällönanalyysissä toimitaan aluksi objektiivisesta ja aineistolähtöisestä näkökulmasta, jonka jälkeen saadut tulokset yhdistetään aiemmin tunnettuun teoriaan. Tutkijan tulee tuntea tutkimusmenetelmänsä ja tarkastella kriittisesti omaa työkentelyään. (Tuomi – Sarajärvi 2009: 96–97.) Olemme opinnäytetyössämme pyrkineet mahdollisimman objektiiviseen ja avoimeen näkökulmaan sisältöä analysoidessamme. Saamamme tulokset ovatkin käyttämämme sisällönanalyysin menetelmän suuntaisia. Tulosten toiseen kontekstiin siirrettävyyteen tulee kuitenkin suhtautua kriittisesti tutki-

musaineiston ollessa pieni (Parkkila ym. 2000: 30). Opinnäytetyömme aineiston koostuksessa kymmenestä artikkelista saamiemme tulosten yleistettävyyttä on hyvä pohtia kriittisesti: ne eivät luultavasti sovi sellaisenaan kaikkiin toimintaympäristöihin.

Tutkimustulosten huolellinen tutkimuskysymyksiin vastaava raportointi sekä pohdinnan perustaminen tutkimustuloksiin liittyvät tutkimuksen luotettavuuteen (Parkkila ym. 2000: 30–31). Työmme tulokset olemme raportoineet sellaisina kuin ne ovat. Olemme jaotelleet tulosten raportoinnin tutkimuskysymysten mukaisesti ja pohtineet tuloksiamme pohdintaosuudessa kriittisesti ja teoreettiseen viitekehykseen peilaten. Tulosten raportoinnin virhelähteitä ovat ennakoasenteesta johtuva vääristymä, plagiointi sekä tulosten väärennös, virheellinen raportointi tai tulkinta (Leino-Kilpi – Välimäki 2010: 370). Olemme pyrkineet välttämään ennakoasenteesta johtuvia virheitä asennoitumalla opinnäytetyöhömmä ilman ennako-oletuksia. Tavoitteenamme on ollut etsiä tutkittavasta aiheesta monipuolista tietoa, joten olemme olleet avoimia kaikenlaisille tuloksille. Hyödyntäessämme aikaisempia tutkimuksia olemme kunnioittaneet tutkijoiden saavuttamia tuloksia käyttämällä asianmukaisia lähdeviittauksia. Olemme hyödyntäneet jo keskeneräisen opinnäytetyömme tarkistamisessa Turnitin-ohjelmaa, jolla estetään työn plagiointia. Myös valmis työ on tarkistettu ohjelmalla. Puolueettomuuden toteutumista parantaa kahden tutkijan tekemä saman aineiston analyysi (Tuomi – Sarajärvi 2009: 96–97). Olemme tehneet koko opinnäytetyön yhdessä. Tällöin olemme kumpikin perehtyneet kaikkiin tutkimusartikkeleihin ja yhteistyönä raportoineet tulokset sekä johtopäätökset. Myös opinnäytetyömme ohjaaja on perehtynyt ja ottanut kantaa työhömmä tekoprosessin eri vaiheissa. Hänen lisäkseen valmiin työn ja tulosten luotettavuuden arvioi toinen opettaja.

6.4 Työskentelyn kuvaus ja arviointi

Aloitimme opinnäytetyöprosessin syksyllä 2013 hankkeeseen hakeutumisella ja aiheen valinnalla. Opinnäytetyön kirjallisen tuotoksen toteuttamisen aloitimme helmikuussa vuonna 2014 ja olemme kuluneen vuoden aikana edenneet toivotussa tahdissa opinnäytetyön tekemisessä. Aihevaiheen työmme hyväksyttiin maaliskuussa 2014 ja suunnitelmavaiheen työmme hyväksyttiin huhtikuussa 2014. Huhtikuussa ja toukokuussa 2014 suoritimme opinnäytetyömme aineiston tiedonhaut ja analysoimme valitut tutkimusartikkelit. Valmis työ esitellään marraskuussa 2014.

Opinnäytetyömme tekeminen on ollut haastavaa, mutta palkitsevaa. Huomaamme kehittyneemme prosessin aikana etenkin tiedon kriittisessä arvioimisessa ja ydinasioden

havaitsemisessa. Teoreettisen viitekehyksen tiedonhaku suorittaessamme hakukoneiden ja hakusanojen käyttö oli vielä hitaampaa ja haastavampaa, kun taas opinnäytetyömme aineiston tiedonhaku tuntui jo sujuvammalta. Aineiston tiedonhaku toteuttaessamme teimme useita tiedonhakuja. Tiedonhaun prosessissamme kehityimme huomattavasti esimerkiksi hakukoneiden käytössä ja hakujen rajaamisessa. Edelleen tarkemmillä hakujen rajauksilla olisimme voineet päätyä vielä erilaisiin hakutulosten määriin. Koemme kuitenkin, että löysimme hyvän ja luotettavan aineiston käyttämillämme hakukriteereillä. Olisimme voineet käyttää muitakin tietokantoja, mutta valitsimme tietokannoista ne, joissa on tarjolla laajimmin eri tieteenalojen artikkeleita ja teoksia.

Tutkimuskysymyksemme tarkentuivat seminaarityöskentelyn avulla. Opinnäytetyön tekemisen aikana olemme lisäksi hyödyntäneet Metropolia Ammattikorkeakoulun tarjoamia työpajoja muun muassa kirjallisuuskatsauksen kirjoittamiseen ja tiedonhakuun. Sisäistimme kirjallisuuskatsauksen rakenteen ja menetelmät omiksi työtavoiksemme. Opinnäytetyötä tehdessämme kohtasimme vaikeuksia erityisesti aineiston rajauksessa abduktiivista sisällönanalyysimenetelmää käyttäessämme. Päädyimme rajaamaan isien tunteisiin liittyvät kuvaukset pois toisessa tutkimuskysymyksessämme, koska muutoin analysoitavasta materiaalista olisi tullut liian laaja. Isien tunteisiin liittyvät kuvaukset voisivat jo itsessään muodostaa uuden tutkimusaiheen.

Olemme huomanneet opinnäytetyömme tulosten ja teoreettisen viitekehyksen välisen yhteyden pohdintaosuutta kirjoittaessamme. Omat tietomme isyydestä ja isien kokemasta tuesta synnytyksen aikana ovat lisääntyneet huomattavasti. Tulevaisuudessa pystymme hyödyntämään näitä tietoja tukiessamme isiä synnytyksen aikana sekä laajemmin muissa yhteyksissä. Opinnäytetyön tekeminen yhdessä parin kanssa on ollut opettavainen kokemus. Olemme koko vuoden ajan toimineet yhdessä ja yhteistyö on ollut sujuvaa. Opinnäytetyömme vastaa odotuksiamme, ja olemme kaikin puolin hyvin tyytyväisiä koko tekoprosessiin ja lopputulokseen.

7 Johtopäätökset, hyödynnettävyys ja jatkotutkimusaiheet

Opinnäytetyömme tavoitteena oli tuottaa tietoa isiin ja tukeen liittyvistä aihepiireistä: isien läsnäolosta synnytyksessä, tuesta synnytyksen aikana sekä synnytyksen vaikutuksista isyyteen ja sen kehittymiseen. Tarkastelimme aihetta isien synnytyksen aikaisen tuen

kokemusten kannalta sekä isien kuvailun näkökulmasta mukaan valituissa tutkimuksissa.

Isät kokevat synnytyksen aikaisen tuen pääosin emotionaalisen ja tiedollisen tuen muodossa. Fyysisen tuen piirteitä ei juurikaan noussut esille, joten se ei liene isille tärkein tuen muoto. Synnytyksen aikaisella tuella oli vaikutusta isien synnytyskokemukseen: liian vähäisellä tuella oli negatiivisia vaikutuksia kun taas riittävä tuki aikaansai positiivisia vaikutuksia. Näin ollen kättilön läsnäololla on vaikutusta koettuun tukeen ja olisikin hyvä, mikäli työorganisaatiot mahdollistaisivat uusimman tiedon hankkimisen sekä riittävät työntekijäresurssit. Optimaalisessa tilanteessa kättilöllä onkin aikaa ja voimia keskittyä perheen tarpeisiin ja tukemiseen. Kättilöiden vuorovaikutusosaamista tulee vahvistaa esimerkiksi lisäkoulutuksin.

Isät tarvitsevat synnytyksen aikana tukea synnyttäjän tukemiseksi ja he kaipaavat kannustusta synnytykseen osallistumiseen. Isien rooleista erityisesti sivustaseuraajan rooli nousee esille opinnäytetyömme aineistosta. Kättilön tulee tunnistaa isän toiveet synnytykseen osallistumisesta ja tukea häntä niiden mukaisesti. Kättilön on mahdollista auttaa isää osallistumaan synnytykseen muun muassa näyttämällä keinoja synnytyskipujen lievittämiseen.

Taustatekijöiden mukaisia eroja isien tuen tarpeessa ei opinnäytetyössämme noussut esille. Mikäli isien tuen tarpeessa esiintyy eroja, ne ovat enemmänkin yksilöllisiä eivätkä ennustettavissa taustatekijöiden perusteella. Kättilöiden tulee näin ollen ottaa myös isät yksilöinä huomioon synnytyksen aikana ja tarjota tarpeiden mukaista tukea. Isät kokevat synnytyksen ja asemansa siinä parisuhteen kautta. Yksilöllinen huomioiminen synnytyksen aikana on tärkeää, mutta kättilön tulee nähdä synnyttäjä ja isä myös pariskuntana ja tukea heitä yhteisesti.

Opinnäytetyömme hyödynnettävyys on nähtävissä sekä omassa työskentelyssämme että luotettavan tiedon esille tuomisessa muille hoitotyön ammattilaisille. Koko opinnäytetyöprosessin aikana olemme oppineet valtavan määrän uusia asioita. Tutkimuksen tekeminen ja siinä tarvittavat tiedot ja menetelmät tuntuvat selkeämmiltä ja jatkoa ajatellen kipinä tutkimuksen tekemistä kohtaan on syttynyt. Pääsemme hyödyntämään opinnäytetyömme tuloksia jo koulutuksen aikana harjoitteluissa sekä tulevassa ammatissamme kättilöinä. Lisäksi opinnäytetyötämme voidaan hyödyntää Hyvä syntymä -hankkeen teo-

reettiseksi tueksi. Opinnäytetyömme julkaistaan Theseus-tietokannassa, jossa kaikki hakkaat pääsevät lukemaan sitä. Aiheesta on myös mahdollista kirjoittaa artikkeli esimerkiksi Kätilö-lehteen, jolloin alan ammattilaiset pääsevät tutustumaan opinnäytetyömme tuloksiin. Tällöin tuloksia voidaan hyödyntää käytännön työn kehittämisessä ja isien läsnäolo synnytyksessä tulee huomioiduksi entistä paremmin. Opinnäytetyönä toteutettu kirjallisuuskatsaus ei kuitenkaan ole verrattavissa akateemisiin, tieteellisiin julkaisuihin, jolloin hyödynnettävyys ei ole yhtä laaja-alaista.

Jatkossa olisi hyvä tutkia isien synnytykseen liittyviä kokemuksia entistä enemmän, koska aihetta on käsitelty vain vähän verrattuna äiteihin liittyvien tutkimusten määrään. Teoreettisessa viitekehyksessä mainitsemaamme Couvade-syndroomaa ei esiinny opinnäytetyömme tuloksissa. Näin ollen ei ole tietoa, vaikuttaako syndrooma synnytyksen aikaisen tuen tarpeeseen. Couvade-syndroomasta kärsivät isät saattavat tarvita erityistä tukea kätilöltä, ja tämä olisikin hyvä jatkotutkimusaihe. Lisäksi erityisesti suomalaisten isien kokemuksia synnytyksen aikaisesta tuesta olisi hyvä tutkia ja juuri tätä Hyvä Syntymä -hanke onkin tekemässä. Myös isien tuen tarpeiden eroja olisi hyvä selvittää lisää. Jatkossa voidaan kuvailla isien tunteita synnytyksen aikana sekä tunteiden mahdollista vaikutusta koettuun tukeen ja kokemukseen.

Lähteet

Adams, Ellise D. – Bianchi, Ann L. 2008. A Practical Approach to Labor Support. Tutkimusartikkeli. *Journal of Obstetric, Gynecologic & Neonatal Nursing* 37 (1). 106–115. Saatavilla myös sähköisesti <<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1552-6909.2007.00213.x/full>>.

Aune, Ingvild – Hvaal Amundsen, Hanne – Christina Skaget Aas, Lene 2014. Is a midwife's continuous presence during childbirth a matter of course? Midwives' experiences and thoughts about factors that may influence their continuous support of women during labour. Tutkimusartikkeli. *Midwifery* 30 (1). 89–95. Saatavilla myös sähköisesti <<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0266613813000545>>.

Bélanger-Lévesque, Marie-Noëlle – Pasquier, Marilou – Roy-Matton, Naomé – Blouin, Simon – Pasquier, Jean-Charles 2013. Maternal and paternal satisfaction in the delivery room: a cross-sectional comparative study. *BMJ Open* 2014. Verkkodokumentti. <<http://bmjopen.bmj.com/content/4/2/e004013.long>>.

Brandão, Sónia – Figueiredo, Bárbada 2012. Fathers' emotional involvement with the neonate: impact of the umbilical cord cutting experience. Tutkimusartikkeli. *Journal of Advanced Nursing* 68 (12). 2730–2739.

Brennan, Arthur – Ayers, Susan – Ahmed, Hafez – Marshall-Lucette, Sylvie 2007. A critical review of the Couvade syndrome: the pregnant male. Tutkimusartikkeli. *Journal of the reproductive and infant psychology* 25 (3). 173–189.

Bäckström, Caroline – Hertfelt Wahn, Elisabeth 2009. Support during labour: first-time fathers' descriptions of requested and received support during the birth of their child. Tutkimusartikkeli. *Midwifery* 27 (1). 67–73. Saatavilla myös sähköisesti <<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0266613809001004>>.

Chamberlain, Marie – Fothergill-Bourbonnais, Frances – Gale, Jill 2001. Measuring nursing support during childbirth. Tutkimusartikkeli. *The American Journal of Maternal/Child Nursing* 26 (5). 264–271.

Conner, GK – Denson, V 1990. Expectant fathers' response to pregnancy: review of literature and implications for research in high-risk pregnancy. Tutkimusartikkeli. *Journal of Perinatal and Neonatal Nursing* 4 (2). 33–42.

Dahlberg, Unn – Ingvild, Aune 2013. The woman's birth experience—the effect of interpersonal relationships and continuity of care. Tutkimusartikkeli. *Midwifery* 29 (4). 407–415. Saatavilla myös sähköisesti <<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S026661381200174X>>.

Elo, Satu – Kyngäs, Helvi 2007. The qualitative content analysis process. Tutkimusartikkeli. *Journal of Advanced Nursing* 62 (1). 107–115.

Eskola, Jari 2010. Laadullisen tutkimuksen juhannustaiat. Laadullisen tutkimuksen analyysi vaihe vaiheelta. Teoksessa Aaltola, Juhani – Valli, Raine (toim.): Ikkunoita tutkimusmetodeihin II. Jyväskylä: PS-Kustannus. 179–203.

Gage, JD – Kirk, R 2002. First-time fathers: perceptions of preparedness for fatherhood. Tutkimusartikkeli. *Canadian Journal of Nursing Research* 34 (4). 15–24.

Hildingsson, Ingegerd – Cederlöf, Linnea – Widén, Sara 2010. Fathers' birth experience in relation to midwifery care. Tutkimusartikkeli. *Women and Birth* 24 (3). 129–136. Saatavilla myös sähköisesti <<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1871519210000867>>.

Huttunen, Jouko 2001. Isänä olemisen uudet suunnat, hoiva-isiä, etä-isiä ja ero-isiä. Juva: PS-kustannus.

ICM International Definition of the Midwife. International Confederation of Midwives. Verkkodokumentti. <<http://www.internationalmidwives.org/assets/uploads/documents/Definition%20of%20the%20Midwife%20-%202011.pdf>>. Luettu 16.4.2014.

Jackson, Christina 2004. Healing ourselves, healing others: second in a 3-part series. Tutkimusartikkeli. *Holistic Nursing Practice* 18 (3). 127–141.

Johansson, Margareta – Rubertsson, Christine – Rådestad, Ingela – Hildingsson, Ingegerd 2011. Childbirth - An emotionally demanding experience for fathers. Tutkimusartikkeli. *Sexual & Reproductive Healthcare* 3 (1). 11–20. Saatavilla myös sähköisesti <<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877575611000498>>.

Kaila-Behm, Arja 1997. Miehestä esikoisen isäksi. Väitöskirja. Kuopio: Kuopion yliopiston hoitotieteen laitos.

Kauhanen, Saija 1998. Kohti uudenlaista isyyttä. Haastattelututkimus pienten lasten isien isyykokemuksista. Yhteiskuntapolitiikan tutkimuksia. Joensuu: Joensuun yliopiston yhteiskuntapolitiikan ja filosofian laitos.

Kaye, Dan K – Kakaire, Othman – Nakimuli, Annettee – Osinde, Michael O – Mbalinda, Scovia N – Kakande, Nelson 2013. Male involvement during pregnancy and childbirth: men's perceptions, practices and experiences during the care for women who developed childbirth complications in Mulago hospital, Uganda. Tutkimusartikkeli. *BMC Pregnancy and Childbirth* 14 (1). Saatavilla myös sähköisesti <<http://www.biomedcentral.com/1471-2393/14/54>>.

Kielitoimiston sanakirja 2014. Kotimaisten kielten keskus ja Kielikone Oy. Saatavilla myös sähköisesti <<http://mot.kielikone.fi/mot/metropolia/netmot.exe?motportal=80>>.

Klein, H 1991. Couvade syndrome: male counterpart to pregnancy. Tutkimusartikkeli. *International Journal of Psychiatry in Medicine* 21 (1). 57–69.

Klausli, Julia F. – Tresch Owen, Margaret 2011. Exploring actor and partner effects in associations between marriage and parenting for mothers and fathers. Tutkimusartikkeli. *Parenting: Science & Practice* 11 (4). 264–279.

Koski, Pirjo 2012. Hyvä syntymä. Tutkimussuunnitelman tiivistelmä. Helsinki. Saatavilla Hyvä syntymä 2014 -opintojakson työtilasta. Luettu 25.2.2014.

Koski, Pirjo 2014. Hyvä syntymä-hanke. Powerpoint-esitys. Helsinki. Saatavilla Hyvä syntymä 2014 -opintojakson työtilasta. Luettu 25.2.2014.

King, Valerie – Sobolewski, Juliana M 2006. Nonresident fathers' contributions to adolescent well-being. Tutkimusartikkeli. *Journal of marriage and the family* 68 (3). 537–557.

Leino-Kilpi, Helena – Välimäki, Maritta 2010. Etiikka hoitotyössä. Helsinki: WSOY

Liukkonen, Anja – Vehviläinen-Julkunen, Katri 1996. Isän kokemuksia synnytyksestä ja hoitotyön menetelmistä. Tutkimusartikkeli. *Hoitotiede* 9 (3). 118–126.

Longworth, Heather L – Kingdon, Carol K 2009. Fathers in the birth room: What are they expecting and experiencing? A Phenomenological study. Tutkimusartikkeli. *Midwifery* 27 (5). 588–594. Saatavilla myös sähköisesti <<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S026661381000104X>>.

McDonald, Susan 2013. Women who receive continuous support during labour have reduced risk of caesarean instrumental delivery or need for analgesia compared to usual care. Tutkimusartikkeli. *Evidence Based Nursing* 16 (2). 40–41.

Mesiäislehto-Soukka, Helinä 2005. Perheenisäys isien kokemana – fenomenologinen tutkimus. Oulu: Oulun yliopiston hoitotieteen ja terveyshallinnon laitos. Saatavilla myös sähköisesti <<http://herkules.oulu.fi/isbn9514277260/isbn9514277260.pdf>>.

Mickwitz, Margaretha 2008a. 1960–2000 – mikä muuttui? Teoksessa Mickwitz, Margaretha – von Essen, Agneta – Nordgren, Elisabeth (toim.): *Roolien murtaajat. Tasa-arvokeskustelua 1960-luvulta 2000-luvulle*. Helsinki: Hakapaino. 214–268.

Mickwitz, Margaretha 2008b. Yhdistys 9 ja sukupuolikeskustelu. Teoksessa Mickwitz, Margaretha – von Essen, Agneta – Nordgren, Elisabeth (toim.): *Roolien murtaajat. Tasa-arvokeskustelua 1960-luvulta 2000-luvulle*. Helsinki: Hakapaino. 25–55.

Paajanen, Pirjo 2007. Mikä on minun perheeni? Suomalaisten käsityksiä perheestä vuosilta 2007 ja 1997. *Perhebarometri 2007*. Väestötutkimuslaitos Katsauksia E 30/2007. Helsinki: Väestöliitto.

Parkkila, Marjatta – Välimäki, Maritta – Routasalo, Pirkko 2000. Kuvaileva tutkimus pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevan potilaan yksinäisyydestä. Tutkimusartikkeli. *Hoitotiede* 12 (1). 26–35.

Pestvenidze, E – Bohrer, M 2007. Finally, daddies in the delivery room: parents' education in Georgia. Tutkimusartikkeli. *Global Public Health* 2 (2). 169–183.

Porrett, Liesel – Barkla, Sally – Knights, Janice – de Costa, Caroline – Harmen, Sonia 2012. An exploration of the perceptions of male partners involved in the birthing experience at a regional Australian hospital. Tutkimusartikkeli. *Journal of Midwifery & Women's Health* 58 (1). 92–97. Saatavilla myös sähköisesti <<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1542-2011.2012.00238.x/pdf>>.

Premberg, Åsa – Carlsson, Gunilla – Hellström, Anna-Lena – Berg, Marie 2010. First-time fathers' experiences of childbirth- A phenomenological study. Tutkimusartikkeli. *Midwifery* 27 (6). 848–853. Saatavilla myös sähköisesti <<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0266613810001452>>.

Puputti-Rantsi, Arja 2009. Isien tuen- ja tiedontarpeet isyydestä, odotusajasta ja synnytyksestä – perhevalmennus isyyteen kasvun tukena. Pro gradu -tutkielma. Turku: Turun yliopiston hoitotieteen laitos. Saatavilla myös sähköisesti <<http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/59889/gradu2009puputti-rantsi.pdf?sequence=1>>.

Raussi -Lehto, Eija 2012. Syntymän hoidon toteutus. Teoksessa Paananen, Ulla – Pietiläinen, Sirkka – Raussi -Lehto, Eija – Väyrynen, Pirjo – Äimälä, Anna -Mari (toim.): Kätilötyö. Helsinki: Edita Publishing Oy. 246–268.

Salminen, Ari 2011. Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyyppeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin. Vaasan yliopiston julkaisuja. Vaasa: Vaasan yliopisto.

Schytt, Erica – Bergström, Malin 2012. First-time fathers' expectations and experiences of childbirth in relation to age. Tutkimusartikkeli. *Midwifery* 30 (1). 82–88. Saatavilla myös sähköisesti <<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0266613813000521>>.

Seppä, Marko 2001. Sokean isän tuntemuksia ja ajatuksia isyydestä. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylä: Jyväskylän yliopiston kasvatustieteen laitos. Saatavilla myös sähköisesti <<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/8948/mseppa.pdf?sequence=1>>.

Sosiaali- ja terveysministeriö. Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäminen. Toimintaohjelma 2007-2011. Helsinki. Saatavilla myös sähköisesti <http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=28707&name=DLFE-3584.pdf&title=Seksuaali__ja_lisaantymisterveyden_edistaminen_fi.pdf>.

Tiitinen, Aila 2013. Normaali synnytys. Kustannus Oy Duodecim. Verkkodokumentti. <http://www.terveyskirjasto.fi/terveysportti/tk.koti?p_artikkeli=dlk00160>. Luettu 27.2.2014.

Torraco, Richard J. 2005. Writing integrative literature review: guidelines and examples. Tutkimusartikkeli. *Human Resource Development* 4 (3). 356–367. Saatavilla myös sähköisesti <<http://hrd.sagepub.com/content/4/3/356.full.pdf+html>>.

Tuomi, Jouni – Sarajärvi, Anneli 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkauseräilyjen käsitteleminen Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje 2012. Helsinki 2013: Tutkimuseettinen neuvottelukunta. Saatavilla myös sähköisesti <http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf>.

Vuori, Jaana 2004. Isyyden mallit ja isien valinnat. Teoksessa Aalto, Ilona – Kolehmainen, Jani (toim.): Isäkirja. Tampere: Vastapaino. 29–62.

Waldenström, U – Borg, I-M – Olsson, B – Sköld, M – Wall, S 1996. The childbirth experience: A study of 295 new mothers. *Birth* 23 (3).

Yim, Wan 2000. Relationships between partner's support during labour and maternal outcomes. Tutkimusartikkeli. *Journal of Clinical Nursing* 9 (2). 265–272. Saatavilla myös sähköisesti <<http://web.a.ebscohost.com.ezproxy.metropolia.fi/ehost/detail?vid=10&sid=04c677be-85c2-4556-b8d9-cbe47b1d66f7%40sessionmgr4003&hid=4106&bdata=JnN-pdGU9ZWVhc3QtbGl2ZQ%3d%3d#db=c8h&AN=2000076784>>.

Yu, Ching-Yun – Hung, Chich-Hsiu – Chan, Te-Fu – Yeh, Ching-Hsuen – Lai, Chien-Yu
2011. Prenatal predictors for father–infant attachment after childbirth. Tutkimusartikkeli.
Journal of clinical nursing 21 (11/12). 1577–1583.

**Liite 1. Aineiston tiedonhaku-
taulukko**

Taulukko 1.

Tietokanta	Hakusanat	Rajaukset	Tulosten määrä	Sisäänottokriteerit	Poissulkukriteerit	Valitut artikkelit
Pub-Med	father AND childbirth AND support	Vuosi: 2009–2014 Hakusanojen esiintyvyys: otsikko ja/tai tiivistelmä	18	Tutkimusartikkeli vastaa aihealuetta. Koko teksti saatavilla.	Ei vastaavuutta tutkimuskysymyksiin. Kyseessä ei tutkimusartikkeli. Koko teksti ei saatavilla.	Viite nro 2: K Kaye, Dan – Kakaire, Othman – Nakimuli, Annetee – O Osinde, Michael – Scovia N, Mbalinda – Kakande, Nelson 2013 Viite nro 11: Johansson, Margareta – Rubertsson, Christine – Rådestad, Ingela – Hildingsson, Ingegerd 2011
Pub-Med	father* AND labour AND support	Vuosi: 2009–2014 Hakusanojen esiintyvyys: otsikko ja/tai tiivistelmä	15	Tutkimusartikkeli vastaa aihealuetta. Koko teksti saatavilla.	Ei vastaavuutta tutkimuskysymyksiin. Kyseessä ei tutkimusartikkeli. Koko teksti ei saatavilla.	Viite nro 15: Bäckström, Caroline – Hertfelt Wahn, Elisabeth 2009
CI-NAHL	father AND childbirth AND experience	Vuosi: 2009–2014 Kieli: englanti Hakusanojen esiintyvyys: tiivistelmä	13	Tutkimusartikkeli vastaa aihealuetta. Koko teksti saatavilla.	Ei vastaavuutta tutkimuskysymyksiin. Kyseessä ei tutkimusartikkeli. Koko teksti ei saatavilla.	Viite nro 1: Brandão, Sónia – Figueiredo, Bárbara 2012 Viite nro 2: Premberg, Åsa – Carlsson, Gunilla – Hellström, Anna-Lena – Berg, Marie 2010 Viite nro 4: Hildingsson, Ingegerd – Cederlöf, Linnea – Widén, Sara 2010

CI-NAHL	men AND birth AND support	Vuosi: 2009–2014 Kieli: englanti Hakusanojen esiintyvyys: tiivistelmä	28	Tutkimusartikkeli vastaa aihealuetta. Koko teksti saatavilla.	Ei vastaavuutta tutkimuskysymyksiin. Kyseessä ei tutkimusartikkeli. Koko teksti ei saatavilla.	Viite nro 3: Porrett, Liesel – Barkla, Sally – Knights, Janice – de Costa, Caroline – Harman, Sonia 2012
Pub-Med	father* AND childbirth AND experience	Vuosi: 2009–2014 Kieli: englanti Hakusanojen esiintyvyys: otsikko ja/tai tiivistelmä	33	Tutkimusartikkeli vastaa aihealuetta. Koko teksti saatavilla.	Ei vastaavuutta tutkimuskysymyksiin. Kyseessä ei tutkimusartikkeli. Koko teksti ei saatavilla.	Viite nro 4: Bélanger-Lévesque, Marie-Noëlle – Pasquier, Marilou – Roy-Matton, Naomé – Blouin, Simon – Pasquier, Jean-Charles 2013 Viite nro 10: Schytt, Erica – Bergström, Malin 2012
Ovid Medline	birth AND father* AND experienc*	Vuosi: 2009–2014 Hakusanojen esiintyvyys: otsikko	8	Tutkimusartikkeli vastaa aihealuetta. Koko teksti saatavilla.	Ei vastaavuutta tutkimuskysymyksiin. Kyseessä ei tutkimusartikkeli. Koko teksti ei saatavilla.	Viite nro 4: Longworth, Heather L – Kingdon, Carol K 2009

Liite 2. Aineiston analyysitaulukko

Taulukko 2.

Tekijät, maa, tutkimuksen tekovuosi	Tutkimuksen tarkoitus	Tutkimuksen kohderyhmä (otos)	Aineiston keruu ja analysointi	Päätulokset	Huomioitavaa
Kaye, Dan K – Kakaire, Othman – Nakimuli, Annettee – Osinde, Michael O – Scovia , Mbalinda N – Kakande, Nelson, Uganda, 2013	Tutkimuksen tarkoituksena oli syventää ymmärrystä miesten kokemuk- sista puolisonsa hoitoon osallistumisesta raskau- den ja synnytyksen ai- kana.	Tutkimuksen kohderyh- mänä olivat miehet, jotka olivat tulleet vieraillemaan puolisonsa luona sairaa- lassa tämän saatua komp- likaatioita raskauden tai synnytyksen aikana. Tutki- muksessa otoksena olivat 16 miestä vaihtelevista ikä- luokista ja sosioekonomi- sista ryhmistä. n=16.	Aineisto kerättiin yksilö- haastatteluilla, jotka to- teutettiin sairaalassa. Tut- kimuksessa käytettiin fe- nomenologista lähesty- mistapaa. Haastattelut nauhoitettiin ja täydennet- tiin muistiinpanoilla haas- tattelun aikana. Haastattelut analysoitiin hyödyntäen deduktiivisen sisällönanalyysin mene- telmiä. Apuna käytettiin Easy Text-ohjelmaa.	Esiin nousseet teemat olivat: miehet kuvaavat parisuhteitaan eri ta- voin; vastuullisuus on velvollisuus; ihanteelli- set isät tukevat äitiä synnytyksen aikana; terveydenhuoltojärjes- telmä rajaa isien mah- dollisuuksia osallistua synnytykseen; miehillä ei ole tarkkoja rooleja synnytyksen aikana sekä ulkopuolelle jättä- minen ja vieraannutta- minen sairaalaympäris- tössä.	Tutkimusaineistoa ei voida yleistää koko väestöä ku- vaavaksi, koska aineisto hankittiin sairaalassa. Tu- lokset eivät tällöin kuvaa maaseudulla asuvien ja ei- komplisoituneiden raskauk- sien ja synnytysten näkö- kulmaa.

<p>Johansson, Margareta – Rubertsson, Christine – Rådestad, Ingela – Hildingsson, Ingegerd, Ruotsi, 2007</p>	<p>Tutkimuksen tarkoituksena oli tarkastella ruotsalaisten isien synnytyskokemuksia ja tekijöitä, jotka aiheuttavat vähemmän positiivisen synnytyskokemuksen.</p>	<p>Tutkimus toteutettiin osana suurta pitkittäistutkimusta. Tutkimuksen kohderyhmänä olivat Pohjois-Ruotsin alueella olevien kolmen sairaalan miehet, joiden puoliso oli raskaana. Kysely toteutettiin raskauden toisen kolmanneksen ultraäänessä suostumuksensa antaneille miehille (yhteensä 1414 miestä). Tutkimuksessa käytettyyn kyselyyn vastasi yhteensä 827 miestä. n=827.</p>	<p>Aineisto kerättiin kyselylomakkeilla, joita lähetettiin eri vaiheissa ennen syntymistä ja synnytyksen jälkeen. Kyselyissä oli sekä suljettuja, numeraalisia että avoimia kysymyksiä. Lisäksi kerättiin tietoa vastaajien taustoista. Kvantitatiivinen aineisto analysoitiin kuvailevan tilastollisen analyysin avulla ja erojen merkittävyyttä tarkasteltiin Khiin neliötestin avulla. Tilastollisten tietojen analysoimisessa hyödynnettiin SPSS-ohjelmaa. Kvalitatiivinen aineisto analysoitiin aineistolähtöisen sisällönanalyysin menetelmin.</p>	<p>Vastaajista 74 %:lla oli ollut positiivinen tai erittäin positiivinen synnytyskokemus. Vähemmän positiiviseen synnytyskokemukseen olivat vaikuttaneet hätäsektio, epäsäännöllinen alatiesynnytys sekä tyytymättömyys puolison hoitoon. Hoitohenkilöstön ammattitaito ja lähestymistapa vaikuttivat isien synnytyskokemukseen.</p>	<p>Tutkimukseen pystyivät osallistumaan vain ruotsia sujuvasti puhuvat miehet. Pitkäaikaisen tutkimuksen aikana vastaajien osuus pienenee tutkimuksen edetessä. Kyselylomaketta oli aiemmin käytetty naiskohderyhmällä ja siihen oli tehty pieniä muutoksia kyselyn testaamisen jälkeen. Kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen aineiston kerääminen samanaikaisesti tuottaa parempaa ymmärrystä aiheesta.</p>
--	---	--	--	--	---

Bäckström, Caroline – Hertfelt Wahn, Elisabeth, Ruotsi, 2006	Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, kuinka ensimmäisen lapsensa saaneet isät kuvailivat saatua ja toivottua tukea säännöllisen synnytyksen aikana.	Tutkimus toteutettiin lounaisruotsalaisen sairaalan synnytysosastolla, jolla kätilöt informoivat isiä tutkimuksesta. 12 isää sai tietoa tutkimuksesta ja heistä 10 halusi osallistua tutkimukseen. n=10.	Haastattelut toteutettiin avoimin kysymyksin kullekin isälle sopivassa tilanteessa ensimmäisen viikon aikana synnytyksen jälkeen. Haastattelut nauhoitettiin ja purettiin kirjoitukseksi. Aineisto analysoitiin aineistolähtöisen sisällönanalyysin menetelmin.	Tutkimuksen pääteemaksi nousi ”osallistumisen mahdollisuus tai ulkopuoliseksi jääminen”, joka sisälsi kategoriat ”hyväksyvä ympäristö”, ”osallistumisen tasapaino”, ”nähdynsi tuleminen” ja ”tunne ulkopuoliseksi jäämisestä”. Tutkimuksessa määriteltiin hyvän tuen ominaisuuksia.	Uutta tietoa aiheesta ei tullut enää kahden viimeisen haastattelun aikana. Haastattelut toteutettiin lyhyellä aikavälillä ja tutkimusryhmä pohti yhdessä tutkimustuloksia yhteisymmärryksen saavuttamiseksi. Tutkimus kuvastaa rajattua aluetta ja on toteutettu rajatulla otoksella.
Brandão, Sónia – Figueiredo, Bárbara, Portugali, 2008	Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, onko napanuoran leikkaamiskokeuksella vaikutusta isien ja vastasyntyneiden kiintymyssuhteeseen.	Kohderyhmänä olivat isät, jotka osallistuivat synnytykseen portugalilaisessa sairaalassa. Otokseksi valikoitui loppujen lopuksi 105 vastaajaa. n=105.	Aineisto kerättiin kyselylomakkein sekä ennen synnytystä että synnytyksen jälkeen. Kysymystenasetelussa oli käytetty LIKERT-asteikkoa. Aineiston analysoimisessa käytettiin välineenä SPSS-ohjelmaa, jolla analysoitiin muun muassa ryh-	Isillä, jotka eivät leikkaneet napanuoraa, kiintymyssuhde parani ensimmäisten päivien aikana synnytyksen jälkeen mutta oli huonontunut kuukauden kuluttua arvioitaessa. Isillä, jotka leikkasivat napanuoran, kiintymyssuhde oli kehittynyt paremmin	Kyseisessä sairaalassa isien osallistuminen synnytykseen on keskimääräistä vähäisempää, koska otos edustaa alemmaa sosioekonomista ryhmää.

			mien välisten taustatietojen eroja liittyen napanuoran leikkaamiseen. Aineistosta analysoitiin myös kättilöiden ja synnytyslääkäreiden hoitamien synnytysten eroja liittyen napanuoran leikkaamiseen.	kuukauden kuluttua synnytyksestä.	
Premberg, Åsa – Carlsson, Gunilla – Hellström, Anna-Lena – Berg, Marie, Ruotsi, 2008	Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata isien kokemuksia synnytyksestä.	Kohderyhmänä olivat lounaisruotsalaisessa sairaalassa ensimmäisen lapsensa saaneet ruotsia puhuvat isät, jotka olivat osallistuneet synnytykseen vähintään kuuden tunnin ajan ja joiden puoliso oli terve. Synnytys ja lapsivuodeaika olivat säännölliset. Kättilöt antoivat isille tietoa tutkimuksesta ja 10 isää erilaisin taustoin osallistui tutkimukseen. n=10.	Aineisto kerättiin haastatteluin 4-6 viikon kuluttua synnytyksestä isille sopivassa paikassa. Haastattelut sisälsivät kysymyksiä ja haastateltavien itsestä kerrontaa. Tutkimuksen lähestymistapa oli fenomenologinen. Tutkimusaineistoa analysoitaessa hyödynnettiin sisällönanalyysin menetelmiä.	Synnytyksellä oli suuri merkitys ensi kertaa isäksi tuleville ja kokemuksissa tunteet vaihtelevat voimakkaan hyvän olon ja kärsimyksen välillä. Ydinkäsitteinä olivat ”matka tuntemattomaan”, ”yhteinen, jaettu kokemus”, ”naisen tukena ja turvana oleminen” ja ”näkyvässä asemassa oleminen piilotettujen, voimakkaiden tunteiden kanssa”.	Fenomenologista tutkimusta tehtäessä tutkijan tulee tiedostaa omat aiemmat kokemuksensa ja tietonsa.

Hildingsson, Ingegerd – Cederlöf, Linnea – Widén, Sara, Ruotsi, 2007	Tutkimuksen tarkoituksena oli tunnistaa isät, joilla oli positiivinen synnytyskokemus säännöllisestä synnytyksestä, ja tutkia kätilötyön näkökulmasta tekijöitä, jotka olivat liitettävissä positiiviseen synnytyskokemukseen.	Tutkimuksen kohderyhmänä olivat pohjoisruotsalaiset miehet, jotka tulivat puolisoineen raskauden toisen kolmanneksen ultraäänikontrolliin. Kätilöt antoivat tietoa tutkimuksesta ja vastaajat saivat kyselyt käynnin jälkeen sekä kaksi kuukautta synnytyksen jälkeen. Yhteensä 828 isää vastasi toiseen kyselyyn ja tutkimusaineistoksi valittiin 595 isän vastaukset. n=595.	Tutkimusaineisto kerättiin kyselylomakkeilla, joissa tiedusteltiin vastaajien taustatietoja sekä heidän kokemuksiaan synnytyksestä ja eri asioiden vaikutusta synnytyskokemukseen. Kysymysten asettelussa hyödynnettiin LIKERT-asteikkoa sekä järjestysasteikollisia kysymyksiä. Aineistosta tarkasteltiin logistisen regressioanalyysin keinoin muun muassa mitkä tekijät olivat tärkeimpiä positiivisen synnytyskokemuksen ennustamisessa. Aineiston analysoimisessa hyödynnettiin SPSS-ohjelmaa.	Suurimmalla osalla isistä (82%) oli ollut positiivinen synnytyskokemus. Tärkeimpinä tekijöinä positiivisen synnytyskokemuksen muodostumisessa olivat kätilön antama tuki, läsnäolo synnytyssalissa sekä tiedonanto synnytyksen kulusta.	Aineisto saattaa edustaa vain tiettyä maantieteellistä aluetta. Tutkimuksessa keskityttiin kätilöiden antamaan tukeen. Tässä tutkimuksessa isät määrittelivät normaalin synnytyksen. Tutkimuksessa otettiin huomioon vain tiettyjen tekijöiden vaikutus synnytyskokemukseen. Tutkimuksen luotettavuutta lisäsi aineiston suuri koko.
Porrett, Liesel – Barkla, Sally –	Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvailla miesten	Tutkimuksen kohderyhmänä olivat miehet, joiden	Tutkimusaineisto kerättiin kyselylomakkeella, jossa	Tutkimuksessa löytyi yhteys positiivisen ras-	Yleiset ennakoasenteet tutkimusaiheisiin liittyen

Knights, Janice – de Costa, Caroline – Harman, Sonia, Australia, 2010	kokemuksia raskausajalta, synnytyksen ajalta ja synnytyskokemuksia. Lisäksi haluttiin kuvailla synnytysodotuksia sekä synnytykseen osallistumista. Tarkoituksena oli määrittellä, oliko näillä käsityksillä merkitystä miesten kokemukseen tarpeellisuudestaan synnytyksen aikana.	puolison synnytys käynnistyi spontaanisti. Lisäksi otos rajattiin englantia puhuviin, ei-terveydenhuoltoalalla työskenteleviin miehiin, jotka osallistuivat synnytykseen. Yhteensä 200 miestä valittiin tutkimukseen ja heistä 163 palautti osittain tai kokonaan täytetyn lomakkeen. n=163.	oli kysymyksiä liittyen tutkimusaiheisiin. Kysymystenasettelussa käytettiin muun muassa LIKERT-asteikkoa. Aineistosta analysoitiin muun muassa onko raskausajan kokemuksilla, synnytykseen osallistumisella sekä puolison osallistumisesta saadulla tuella yhteyttä. Aineistoa analysoitaessa käytettiin PASW-ohjelmaa.	kausajan, synnytyksessä mukanaolon ja kumppanin läsnäolosta saadun hyödyn välillä. Lisäksi esille nousi positiivinen yhteys ymmärrettyjen synnytysodotusten sekä raskausajan ja synnytyksessä mukanaolon välillä.	saattavat vaikuttaa vastauksiin. Tutkimuksessa ei otettu huomioon taustatekijöitä. Tutkimus kuvaa hyvin vain tiettyä maantieteellistä aluetta. Otos oli kuitenkin melko suuri ja tämä on yksi tutkimuksen vahvuuksista.
Bélanger-Lévesque, Marie- Noëlle – Pasquier, Marilou – Roy-Matton, Naomé – Blouin, Simon – Pasquier, Jean-	Tutkimuksen tarkoituksena oli vertailla ja arvioida äitien ja isien tyytyväisyyttä synnytykseen.	Tutkimus toteutettiin poikitaistutkimuksena kanadalaisessa sairaalassa. Kyselyyn valitut vanhemmat täyttivät kyselyn sairaalassa ollessaan. Isän määritelmänä kyselyssä käytettiin synnytyksessä paikalla ollutta henkilöä. Kyselyihin	Tutkimusaineisto kerättiin kyselylomakkeella, jossa oli kysymyksiä taustatiedoista sekä Birth Satisfaction Scale- kysely mittaamaan tyytyväisyyttä synnytykseen LIKERT-asteikollisin kysymyksin. Tutkimusaineistosta ana-	Sekä äidit (115,5/150) että isät (114,4/150) olivat yleisesti ottaen lähes yhtä tyytyväisiä synnytykseen. Isät kaipasivat lisää tukea ja äidit olivat stressaantuneempia. Epiduraalipuudutus alatiesynnytyksen aikana ennusti	Kysymyksiä ei ollut personoitu erityisesti isiä koskeviksi. Kolmasosalta vastaneista ei saatu täydellisesti täytettyjä kyselyjä. Kyselyihin vastaajat eivät välttämättä vastaa täysin todennukaisesti tai kysyvät mielipidettä toisiltaan.

Charles, Kanada, 2012		vastasi lopulta 200 paris- kuntaa. n=200.	lysoitiin jatkuvien muuttu- jien keskiarvoja ja keski- hajontaa, joista kategori- soiduille muuttujille annet- tiin prosenttiluvut. Tutki- musaineisto analysoitiin SPSS-ohjelmalla.	huonompaa synnytys- kokemusta.	
Schytt, Erica – Bergström, Malin, Ru- otsi, 2005– 2007	Tutkimuksen tarkoituk- sena oli tutkia ensi kertaa isäksi tulevien odotuksia ja kokemuksia synnytyk- sestä sekä tyytyväisyyttä hoitoon suhteessa ikään.	Tutkimusaineisto kerättiin ympäri Ruotsia satunnai- sesti valituilta isiltä, jotka täyttivät kyselyn sekä en- nen synnytystä että synny- tyksen jälkeen. Elektiivisen keisarileikkauksen läpikäy- neet suljettiin pois. Yh- teensä 777 isän vastauk- set otettiin mukaan tutki- mukseen. n=777.	Ensimmäisessä kyse- lyssä tiedusteltiin vastaa- jien taustatietoja ja odo- tuksia synnytyksestä. Toi- sessa kyselyssä tiedustel- tiin vastaajien valmistau- tumista synnytykseen ja kokemuksia synnytyk- sestä. Kysymyksiin oli esi- tetty valmiit vastausvaiht- toehdot muun muassa nu- meraalisin asteikoin. Taustatiedot ja tulokset kuvattiin numeroina ja prosenttilukuina sekä kes- kiarvoina ja keskihajon- toina. Tutkimusaineisto	Odotukset ennen syn- nytystä sekä kokemuk- set synnytyksestä vaiht- telivat iän mukaan. Van- hemmat miehet kokivat puolisensa synnytyksen vaikeampana (vanhem- mat miehet: 43 %, nuor- emmat miehet: 32 %) ja heillä oli vähemmän positiivinen synnytysko- kemus (vanhemmat miehet: 30 %, nuorem- mat miehet: 43 %). He olivat kuitenkin tyytyväi- sempiä synnytyksen ai- toina.	Vanhempien isien otos oli melko pieni eikä kuvaa kaikkein vanhimpien koke- muksia täysin relevantisti. Tutkimukseen osallistuneet olivat useammin korkea- koulutettuja ja Ruotsissa syntyneitä kuin osallistu- matta jättäneet. Negatiivi- set kokemukset ja odotuk- set saattavat jäädä vähätel- lyiksi. Ristiriitaista synny- tyskokemusta on vaikeaa määrittellä annettuihin luok- kiin.

			analysoitiin SPSS-ohjelmalla.	kaiseen hoitoon (vanhemmat miehet: 46 %, nuoremmat miehet: 39 %).	
Longworth, Heather L – Kingdon, Carol K, Iso-Britannia, 2005-2006	Tutkimuksen tarkoituksena oli tarkastella isien rooleja, odotuksia ja synnytyksen merkitystä synnytykseen osallistuttaessa.	Kohderyhmänä olivat synnytysvalmennukseen osallistuneet isät erilaisista sosioekonomisista ryhmistä ja ikäluokista. Vastaajia oli yhteensä 11. n=11.	Tutkimusaineisto kerättiin osittain strukturoiduilla haastatteluilla ennen synnytystä ja synnytyksen jälkeän saman haastattelijan toimesta. Analyysi toteutettiin tekemällä tiivistelmät haastatteluista ja nostamalla esille neljä tärkeintä teemaa, joihin kuului alakäsitteitä. Tutkimuksessa käytettiin fenomenologista lähestymistapaa.	Neljä tärkeintä teemaa olivat isien irrottaminen raskaudesta ja synnytyksestä, isät synnytyksen tapahtumien sivustaseuraajina, hallinta sekä isyyden alkaminen synnytyksestä ja yhteyden luominen vastasyntyneeseen.	Tutkimuksen kohderyhmänä olleet isät osallistivat synnytysvalmennukseen, joten voidaan olettaa, että he olivat valmistautuneet synnytykseen osallistumiseen.